

MESERIASUL AZ IPAROS

DER GEWERBETREIBENDE

MUNKAADÓK LAPJA

Ardeal és Banat kis- és középipar-
sainak hetilapja. — Az Ipartestületek
Szövetsége, az aradi Iparos Ötthon, az
Ipari Szindikátusok, a Romániai Épi-
tőmesterek Szövetsége hivatalos lap-
ja. Egyesülve a timisoarai „Az Ipa-
ros”-sal és a „Fodrász Ujság”-gal

„Tiszteld a tisztas
ipart!”

Participarea României la Expoziția Internațională dela Paris

Apelul Ministerului de Industrie și Comerț

Ministerul nostru de industrie și comerț a lansat cu prilejul organizării participării României la Expoziția Internațională din Paris din 1937, un apel din care spicuim următoarele:

Guvernul Francez organizează, pe baza legii din 6 Iulie 1934, între Mai—Octombrie 1937, „Expoziția internațională din Paris 1937 artele și tehnica în viața modernă”.

Pornind dela principiul: „că arta și tehnica trebuie să fie totdeauna împreună, programul oficial al acestei importante manifestări arată că:

„Expoziția internațională a Artelor și tehnicei în viața modernă, va aduna la un loc lucrările originale ale meseriașilor, artiștilor și industriașilor. Ea își propune să fie creatoare, educatoare și chiar să provoace realizări, cari azi par a fi de domeniul viitorului”.

„Expoziția va fi deschisă tuturor produselor care prezintă un caracter indiscutabil de artă și noutate și referă la locuință, grădini, decor interior, mobilier, teatru, cinematograf, radiofonie, publicitate. Reunite pe națiuni sau regiuni, obiec-

tele prezentate vor înfățișa aspectele vieții individuale sau colective, la cadrul orașului, satului, uzinei, etc.”.

Delegația economică a guvernului, în fedința din 12 Februarie 1936, a aprobat participarea României la această expoziție, însărcinând Ministerul de Industrie cu organizarea participării.

Expoziția Internațională dela Paris primsco-
puj urmărit menționat mai sus, și prin amploarea care i-se dă de Guvernul Francez, va fi desigur cea mai grandioasă manifestare a gândirei și muncii omenesti din ultimul timp, — marcând față de expoziția din Paris 1900, o nouă etapă a civilizației.

Toate Statele vor participa.

Avem, odată mai mult, prilejul să arătăm în fața lumii, creațiile genului românesc.

Pentru orice informațiuni vă rugăm să binevoiți a vă adresa Direcției Generale a Industrii, din Departamentul nostru, care a fost însărcinată de noi cu lucrările de pregătire a Participării României la Expoziția Internațională Paris 1937.

fogva a sajtót. És ha valóban tényező az ujság-
papirosra nyomtatott betű, nekünk, iparosoknak
is elengedhetetlen kötelességünk, hogy ezt a hatal-
mat a saját javunkra érvényesítsük. Mert a saj-
tó a szervezkedésnek is a leghatalmasabb fegyve-
re, amelynek hatása kiszámíthatatlan jelentőség-
gel bír. Meggyőző erejével a legszélesebb körökbe
viszi el a köz érdekében való eszméket, propagálja
azokat, ami által fejlettebb közvélemény kialaku-
lásához járul hozzá és mindig új és új harcosokat
hoz táborunkba. Nevelti és tanítja az új nemzedé-
ket, amelyet olyanná formál, hogy minden viszony-
nyok között megállja a helyét. Hírszolgálat és
ismeretterjesztő cikkei után széles látókört bizto-
sít olvasói részére, hiszen hetenként tíz oldalon ke-
resztül újabb és újabb tudnivalókat közöl az ipar
minden frontjáról.

Ha már most megállapítottuk, hogy speciális
iparos sajtóra az iparosságnak feltétlenül szüksége
van, ki gondoskodik az áldozatos készséggel ennek
a sajtónak fentartásáról, ha nem az önálló iparos
mesterek, akiknek azt az áldozatot, hogy havi hu-
szonöt lejért négy héten át a tudnivalók egész
tömkelegén okulhassanak, nem szabad maguktól
megvonniok. És itt ki kell térnünk annak a szofiz-
mának megcáfolására, mely tengeri kígyóként
olyan sokszor felütötte iparos körökben kártékony
fejét, hogy miért kell Arad iparosságának az élen
masírozni és az iparos ujságért nagyobb áldozato-
kat hozni, holott egész Ardeal és Banat iparossá-
gának éppen olyan szükség van a lapra, mint
Aradnak. Először is azért, mert Arad neve „A”
betűvel kezdődik s így az ábécé legelején van, te-
hát magától értetődőleg többet kell nyújtania és
előbb, mert a „Z” betűs városok később jönnek
sorra. Másodszor, mert Aradon jelenik meg a lap
és így csak természetes, hogy a helyi dolgot job-
ban kell támogatni. Harmadszor, mert itt, Aradon
van a legjobb talaja. Mint azt igen jól tudjuk,
Ardeal és Banat számos városában igyekezett
már iparos lap gyökeret verni, de valamennyi ké-
részetünknek bizonyult és egyedül az arad-i iparos
lap bírja közel két évtized óta a kemény küzdel-
met, hogy hálátlan szerepét betölthesse.

Nem azt akartam fentiekkel mondani, hogy
ne induljon meg nemes vetélkedés Ardeal és Ba-
nat városai között, melyik vigye el az elsőbbséget
az iparos sajtó támogatása szempontjából. Hiszen
éppen ez a támogatás ad erőt a lapnak, ez teszi
függetlenné minden befolyástól, ez teszi lehetővé,
hogy csak az összesség érdekeit tartsa szem előtt
és semmi akadály előtt meg nem hátrálva küzd-
jön, harcoljon és legyőzve minden ellenállást ha-
ladjon kitűzött célja felé: hozzájárulni ahhoz,
hogy Ardeal és Banat iparossága nagy multjáh-
oz és küzdelmes jelenéhez méltón boldogulni
tudjon.

A husvéti harangzó, amely a feltámadás ün-
nepére hívja össze a hívőket, figyelmeztessen ben-
nünket arra is, hogy a kézműipar feltámadásá-
nak egyetlen biztosítéka a szervezkedés, hogy
sajtó nélkül, amely egyetlen hathatós eszköz erre
a célra, erős szervezetet kiépíteni és fentartani
nem tudunk. Ehhez képest ítéljük meg, miképpen
tartunk fenn, hogyan erősítsük és milyen módon
támogassuk a meglevőt, mert újat létre hozni
aligha lesz már erőnk.

Teljes szeretettel, mely megértéssel, zárt so-
rokban tömörülünk a „Meseriasul—Az Iparos”
zászlaja alatt és támogassa ezt a lapot minden
iparos tehetségéhez képest. Terjesszük a lapot,
hogy minél szélesebb rétegekre támaszkodjék,
mert csak akkor lesz erős és hatalmas, ha mi,
iparosok, mindnyájan mögötte állunk.

Husvétí gondolatok az iparossajtóról

Irta: REINHART GYULA

Az utóbbi napokban sok szó esett az iparos-
sajtóról és különösen rólunk, a „Meseriasul—Az
Iparos”-ról. Megnyugvással állapítjuk meg, hogy
kivétel nélkül mindenki elismeréssel nyilatkozott
ennek a lapnak szükséges voltáról, magas színvo-
nalaról, tartalmának bőségéről és nélkülözhetet-
lenségéről. Ezek után csak természetesnek kellene
lenni, hogy a lap jól megalapozottan, anyagi gon-
dok nélkül áll és örök időkre biztosítva van a jó-
vája. Sajnos, nem így van.

Egy iparoslap, mint minden iparos intézmény,
csak függvénye lehet az iparosság mindenkori
helyzetének, tehát napjainkban éppen úgy küz-
denie kell fennmaradásáért, mint amilyen keser-
ves harcot folytat a megélhetésért maga az ipa-
rosság. Nem rózsalevelekből van az iparoslap
párnája, hanem tövises utakon, megtépetten ha-
lad; lét és nemlét nagy problémája vár számára
hétről-hétre megoldásra. Ha őszintén feltárjuk a
helyzetet, tesszük ezt azért, hogy lerázzuk a kö-
zönyt, felébredszük a lelkiismeretet, hogy segítyt
és támogatást keresve, erősítésért dolgozva mé-
lyebb gyökereket tudjunk eresztetni a megmunká-
latlan talajba. Tennünk kell pedig ezt azért, hogy
továbbra is módunk legyen szolgálni rendíthet-
len hittel, szívós kitartással az iparos társadalom
érvényesülésének céljait.

Lehet, hogy ideáljainkat nem fogjuk egyhamar
elérni; lehet, hogy célkitűzéseink megvalósulása
érdekében sok mindennek kell majd megváltoz-
nia, amiről eddig azt hittük, hogy sziklaszilárd.

alapjai az ipari rendnek; lehet, hogy új utakat
kell vágnunk, mert az eddigieket a sivatagba, vagy
szakadékokba vezettek, ahol csak elpusztulni lehet,
de eredményeket elérni sohasem.

Megváltozhatnak azonban minden körülöttünk,
de amíg ez az ujság él és működik, van egy do-
log, ami nem változhatik meg soha: a cél, ame-
lyet kitűztünk magunk elé. Amíg ez a lap él és mű-
ködik, fennem lobog kezünkben a zászló és annak
büszke felirata: Mindent az iparosság előre ha-
ladásáért, anyagi boldogulásáért.

Ez a jelszó is, mint minden jelszó, a mi nagy
hitünk és izzó munkavágyunk ellenére is üres frá-
zis marad azonban, hogyha nem áll a lap mögött
a szervezett iparosság, amelynek az erőt kell ad-
nia célkitűzéseinek megvalósításához. Meg kell ál-
lapítanunk egyben azt is, hogy az iparosság meg-
szerveződése sem képzelhető el irányító és infor-
máló sajtópropaganda nélkül. Most, amikor Ar-
deal és Banat iparosságának egyik legerősebb bäs-
tyája, az ötvenéves ipartestületi intézmény dől
romba és mérhetetlen ür tástong a helyén, inkább
kell meglátnunk és inkább kell belátnunk mint
valaha, milyen nagy szükség van az iparos saj-
tóra, mint egyetlen kapcsolatra, amely összefűzi és
egy táborba tömöríti a vezetők nélkül maradt,
egyedekre széthullott iparos társadalmat.

Mint hetedik nagyhatalmat emlegetik régtől

Mi a helyzet a nyersbőr és a készbőr nemzetközi és belföldi piacain

Hónapok óta tartó élenkség után az utolsó héten nyugodtabb hírek érkeznek a tengerentúli országokból. Természetesen ez nem érinti az európai piacot, amelyet továbbra is nagy véstelkedv és tartós ár jelleméz. Így Németországban a felkerülő nyersbőrtételek igen könnyen keltak el, főleg nehéz fajsúlyu bőrök iránt mutatkozott nagyobb kereslet.

Az ausztriai nyersbőrpiacon a mult hét folyamán nem történt jelentősebb változás. Könnyűbőrökben igen nagy készletek hevernek raklaron.

Csehszlovákiában a bőriparosok legutóbb megtartott gyűlése követelte a nyersbőr kivitel megszüntetését, minthogy a szabad nyersbőr kivitel igen súlyosan érinti a belföldi gyáripárt, mely a külföld, illetve a tengerentúli államok piacán kénytelen szűkségletét fedezni. Egyébként a nyersbőrárak az utóbbi hét folyamán szilárdultak. A kereslet igen élénk volt és nagy készletek keltak el. A kereskedelem bizakodással tekint a tavaszi üzletek kialakulása elé.

Magyarországon a timárságok kereslete jóval túlszárnyalta a kínálatot és a belföldi szűkségletet külföldről importált áruval igyekeznek fedezni.

A lengyel nyersbőripar irányzata szintén élénk és az árak főleg borjubőrökben tartósak.

A román piacon a helyzet nem egységes. Bucurestiben a nehéz marhabőr 1 lejrel, a borjubőr 4 lejrel esett. A jelenlegi bucurestii jegyzet: marhabőr 23—25, borju 50.

A talpgyárak 3 és 5 lejrel emelték az árakat, ez az áremelés elkerülhetetlen volt. Ugy látszik, hogy a talpgyárosok pontos számításai dolgoznak és anélkül, hogy bármilyen megállapodás lenne, a helyzethez mérten változtatják árakat is. Más a helyzet a kromárúnál. Mintha irtóhadjáratot akarnának egymás ellen indítani a gyárak, nem vessnek tudomást a magas nyersbőrárakról, sem arról a költségnövekedésről, mely a múltmultban beállott. A kereskedelemnek és a cipőiparnak nem érdek, hogy anyagilag legyőzött gyáripár álljon mögötte, csak a felsőbőrgyárak megerősödése teremthet új és egészséges helyzetet a szakmában. A felsőbőrüzlet ügye egyelőre az ardeali és banati gyárak kezében nyugszik.

A Saturei Timársulat árai: Fekete sima zsirosbőr 3—6 kg.-os 4 lei 135—145, 6—8 kg.-os 4 lei 125—135, 8—10 kg.-os 4 lei 115—125. Fekete simahuszbőr 9—14 kgr.-os 4 lei 110—115. Fekete rugosbőr 9—12 kgr.-os 4 lei 120. Oseres háthasítás 4 lei 65—70. Nyak és hulladékhasítás 4 lei 25. Fekete zsiros prézelbőr 9—12 kg.-os 4 lei 115—120 lei.

NINCS VESZÉLY.

Mandulához bedült egy telekparcellás cég ügynöke és azt mondja:

— Remek telket ajándék önnek, Mandula. A telek ott van közvetlenül a Maros partján. Ha felépít ott magának egy családi házat, soha többé nem lesz szemmire se gondja. Nyáron, ha meleg lesz és kedve szottyan megfürdeni, csak ki kell lépnie a házból és máris fürdhet a Marosban. Télen, ha kedve szottyan korcsolyázni, csak ki kell lépni a házból és máris korcsolyázhat.

— Jó, jó, — mondja Mandula, — de mi lesz akkor, ha a Maros egyszer kiárad? Ha tényleg olyan közel van, az a telek a Maroshoz, akkor könnyen elömlhet a házamat.

— Ugyan kérem, — legyint a kezével az ügynök — hol van a Maros és hol van a telek...

Nagy áruhiány várható a hazai vaspiacon.

Bárha még a tavaszi idény elejénél tartunk, az eddigi jelekből arra lehet következtetni, hogy az idén is nagy áruhiány lesz észlelhető vaspiacon. A belföldi hengereművek termelési kapacitása ugyanis korántsem elegendő ahhoz, hogy a szűkségletet zavartalanul fedezhessék. A vasművek már most is csak terminus nélkül vesznek fel megrendeléseket, mely körülmény a szezon folyamán nagy zavart fog előidézeni. Tényként lehet ennél fogva leszzegezni, hogy a belföldi üzemek kapacitása korántsem olyan nagy, hogy az ország szűkségletét fedezni bírják.

Harmincnég és félmillió mérlege van a harminchat éves aradi iparosbanknak

Pacuraru Brutus iparkamarai főtitkárral és két felügyelő bizottsági taggal egyeztetve az igazgatóságot.

Nem konvencionális közgyűlés, hanem országos szövetkezeti ünnep volt az aradi iparosbank vasárnapi közgyűlése

Az Aradváros közgazdasági életében igen jelentős szerepet játszó Aradi Iparosok Hitelszövetkezete vasárnap déle. tartotta az Iparos Kultur ház nagytermében rendezett közgyűlést, amely iránt az intézet részjegyzői ezuttal is élénk érdeklődést tanúsítottak. A Hitelszövetkezet igazgatósága vasárnap a 36-ik üléstév eredményéről számolt be és el kell lámernünk, hogy tevékenysége nemcsak a legjobb igyekezetet igazolta be, de a legjobb eredmény kifejezője is. A szövetkezet 1581 tagjának erkölcsi és anyagi érdekeit felett, mint a multban, az eltelt évben is azszal a becsülettel örködött, amely elsősorban teszi hivatottá arra, hogy a város hiteléletében kiérdemelt feladatot elláthassa.

Ilyen hangulatban folyt le a vasárnapi közgyűlés, amelyet Reinhart Gyula elnök nyitott meg és lendületes szavakkal mutatott rá, hogy ez a közgyűlés több, mint a megszokott közgyűlés, a melven a tárgysorozatot gyorsan lezárják. Ez az együttlélt egyszersmint a szövetkezeti eszmé ünnep és minden iparost örömmel töltöt el az a tudat, ha a szövetkezeti eszmét támogathatja. A lelkesedéssel fogadott megnyitó után áttértek a tárgysorozatot egyes pontjaira.

Szántó Mihály, a szövetkezet tisztviselője felolvasta az igazgatóság jelentését. Ebből kitűnik, hogy a tagok által befizetett üzletrész-tőke az 1935-ik évi zárlat szerint 6,374.339 lei volt, az év folyamán kifizetésre került összeg levonása után maradt 6,069.820 lei. A tartalékalapok kitétek az 1934-ik évi mérleg tanúsága szerint 1,653.558 leit; az 1935-ik év végén 1,725.297 lei szerepel e címen, amihez hozzáadva az ezidei dotációt, 38.822 leit, a végösszeg 1,764.119 lei, tehát 110.561 lei a gyarapodás.

A Szövetkezet saját tőkéje ezek szerint 7.833.939 lei összeget tesz ki.

A mérleg végösszege 34,630.234 lei, míg az évi összforgalom 868,939.920 leit tett ki.

Az 1935 december 31-én lezárt mérleg tiszta nyeresége gyanánt 375.084 leit tüntet fel, amely összeg felosztására vonatkozólag az igazgatóság javasolja, hogy az alapszabályok értelmében adassék: a tartalékalapnak 10% 37.508 lei, az igazgatóság jutalékára 10% 37.508 lei, a felügyelőbizottságnak 5% 18.754 lei, az üzletrészek 5% osztalékára 265.000 lei, az Aradi Iparos Otthonnak 10.000 lei, közcélokra az igazgatóság rendelkezésére 5.000 lei, a fennmaradó összeg csatoltassék a tartalékalaphoz 1.814 lei. Összesen 375.084 lei.

Ezután a felügyelő bizottság jelentésének felolvasására került sor, amely az igazgatóság jelentésének elfogadását indítványozza és ugy

A házmeester és a betegpénztár.

A betegsegélyző pénztár a családok és bejárónők után a házmeisterekre is kiterjeszti azt a kötelezettséget, hogy a pénztár tagjai legyenek és tagilletéket fizessenek. A betegsegélyzőpénztár mellett működő bíróság most egy konkrét esetről kifolyólag érdekes és számos házmeestet érdeklő döntést hozott. Kimondotta ugyanis, hogy az a házmeester, akinek más foglalkozása nincsen és házmesteri teendőiért a lakáson kívül fizetést nem kap, nem kötelezhető arra, hogy a betegpénztár tagja legyen és tagdíjat fizessen.

PONTOS MAGYARAZAT.

— Mi az, hogy jobb uri család?

— Jobb uri család az olyan család, amelyben nem történnek meg azok az esetek, amelyek a jobb családban is megtörténhetnek.

a maga, mint az igazgatóság részére a felmentvény megadását kéri. A közgyűlés ezután az igazgatóság előterjesztésének megfelelően hozzájárult a mérleghez. Továbbá kimondotta, hogy a tiszta nyereség felosztására vonatkozó igazgatósági javaslatot is elfogadja és a felmentvényt ugy az igazgatóságnak, mint a felügyelő bizottságnak megadja.

Az igazgatósági jelentés beszámolt a temetkezési csoport működéséről, valamint az áruhitelosztály fejlődéséről is. Az áruhitelosztály 1935. évi forgalma az 1933. évi forgalom kétszeresére emelkedett. Az 1935. évben az áruhitelosztály kereskedői és iparosai 6 millió 349 ezer lei értékű árut hoztak forgalomba, a mult évivel szemben az emelkedés tehát 1 millió 378 ezer lei.

Kegyelettel emlékezett meg az igazgatósági jelentés Müller József, Glück József és Mihályi Gyula elhunytáról.

Majd megtörtént az igazgatóság szükség szerinti kiegészítése, amelyet megelőzőleg Reinhart elnök közölte, hogy Hönig Árpád és Kalmár József lemondottak igazgatósági tagságukról. A választások rendjén három esztendőre hosszabbították meg Bloch Károly, Czernóczy Mihály, Misera József és Olariu Iustin mandátumát, megválasztották két évre Pacuraru Brutus kamarai főtitkár, egy évre pedig Hillier Mihály és Vandracsak Ignác lett igazgatósági tag. Csatlakozott a közgyűlés a három évre megválasztott negyven választmányi tag névsorához is, amely a következők:

Ablonczy József, Bakács Miksa, Barics Máté, Bloch Lajos, Faggyas Antal, Faller Gyula, Fodor József, Füzesy Márton, Hegedűs József, Herskovits Ármán, Holló Zoltán, Horváth József, Hönig István, Huppert Fülöp, Illyés István, Jancsin Miklós, Ienci Gheorghe, Kékedi József, Köszeghy Emil, Kővesdy Lajos, Kramarovich József, Kun József, Kucsera János, Curilla Vasilie, Liczkó László, Maszni János, Maurer Ferenc, Müller Henrik, Panker Viktor, Pervaller Lőrinc, Szentgyörgyi Emil, Sárbus Vazul, Szűcs János, Tatu Lazar, Vincze Ágoston, Virág Kálmán, Weiss Szigfrid, Wolf Gyula, Zombory Gyula és Zsedely István.

A tárgysorozat végeztével Kun József emelkedett szólásra. Indítványára a közgyűlés köszönetet szavazott az intézet igazgatóságának és felügyelőbizottságának és elismerését fejezte ki, hogy az új igazgatóságban helyet foglal Pacuraru Brutus kamarai főtitkár is, akinek most még inkább alkalma nyílik arra, hogy az iparostársadalmat támogassa.

A közgyűlést Reinhart Gyula lendületes zárószavai fejezték be.

ELEGTÉTEL.

Kohn megpillantja az uccán Grünt, dühösen oda rohan és leken neki egy pofont.

— Nesze, — ordítja — ez a feleségemért van!

Aztán leken neki még egyet.

— Nesze, — ordítja — ez a lányomért van és ezzel végeztünk!

— Frászt végeztünk, — mondja Grün, — hiszen két lányod van.

KINDERMUND.

— Aber Rudi, beim vorigen Zeugnis hast du mir solche Freude gemacht, weil du einer der Ersten in der Klasse warst, und jetzt bist du einer der Letzten.

— Ja, Mutti, die andern Mamas müssen auch mal eine Freude haben.

Új adózási és illetéktörvények sorozata jelent meg e hó 1-én

Meg fogja drágítani az életet a hat új adózási illetéktörvény

Új fogyasztási adókat, az adóátvitelzés új módját, a bélyegtörvény megszigorítását, az állam régi adósságainak és az adóhátralékoknak új alapon való rendezését és a repülő-bélyeg-rendszer nagyfokú kiterjesztését léptette életbe a hat új törvény.

Mit tartalmaznak az új törvények rendelkezései

Az 1936—1937. évi költségvetési törvényt és az ezzel kapcsolatos törvényeket a Hivatalos Lap április 1-i száma közli. Ezeknek a törvényeknek legnagyobb része, mint az adóátvitelzésről szóló törvény, az új fogyasztási adóról szóló törvény, az új bélyegilletékek és aviatikai illetékek törvénye a kereskedelem és ipar terheit nagymértékben növeli. Ehhez járul még az új közigazgatási törvény is, amely szintén emeli a közterheket. A

közterhek növekedése feltétlenül újabb drágulási folyamatot fog megindítani, mert a vállalatok, azokat a terheket, amelyeket ezek az újabb törvények jelentenek, kénytelenek lesznek részben vagy teljesen a fogyasztókra hárítani, annál is inkább, mivel már az április 1. előtti közterhek is nagymértékben csökkentették a vállalkozás rentabilitását.

A költségvetéssel kapcsolatos adótörvények a következő intézkedéseket tartalmazzák:

Törvény az adóátvitelzésről

Az 1935—1936. költségvetési évre megállapított adóknak az 1936—1937. évre szóló átvitelzésére vonatkozó törvény a következő intézkedéseket tartalmazza:

1. cikk. Az egyenesadók egységesítéséről szóló törvény 2. címének IV. és VI. fejezetében foglalt intézkedésektől eltérőleg az elemi, kereskedelmi, ipari és professzionális tiszta jövedelmek és az ezeknek megfelelő adók, amelyeket az 1935—1936. évre vetettek ki és jogerősek maradtak, továbbra is érvényben maradnak és átvitelzetnek az adó főkönyvekben az 1936—1937. évre.

A jövedelem- és adóátvitelzés ugyanilyen feltételek mellett történik az egyenes adók egységesítéséről szóló törvény 30. cikkének negyedik bekezdésében és 48. cikkének 5-ik bekezdésében megjelölt adózókra nézve is, tekintet nélkül arra, hogy az osztályozás az 1936—1937. évben lejár, vagy pedig az osztályozás ettől az évtől kezdődőleg történik.

Az átvitelzések hivatalból történnek az adó főkönyvekben és 1936. május 15-én megtörténtek tekintendők.

2. cikk. Bármilyen részvénytársaság, népbankok, valamint szövetkezeti társaságok, amelyek a szövetkezeti törvény alapján működnek, amelyek eddig a mérleg alapján adóztak, a jelen törvény 1. cikkének intézkedéseitől eltérőleg, az 1936—1937. évre is az előző év mérlege és a törvényben megjelölt határidőn belül benyújtandó adóvallomások alapján adóztatnak meg.

Ezeknek a társaságoknak adóját az egyenesadók egységesítéséről szóló törvény 74. és következő cikkeinek rendelkezései által előírt speciális évi bizottságok állapítják meg.

3. cikk. Az adókönyvekben eszközölt adóát-

vitelzések ellen az adózó vagy a kincstár felebezést adhat be, kivéve az osztályozás után megállapított adókat és azokat, amelyek az osztályozási periódusban vannak. A felebezési határidő husz nap, az egyenesadótörvény 75. cikkének rendelkezései szerint és 1936. május 15-től kezdődőleg folyik. Ezt az időpontot, amely a fenti 1. cikk értelmében az adóátvitelzés időpontjának tekintendő, hirdetmények útján kell közzétenni a hozni. A felebezési bizottságok csak olyan felebezéseknek adhatnak helyet, amelyek igazolják, hogy az adóköteles tiszta jövedelem, amelyet az előző évben értek el, nagyobb vagy kisebb volt 25 százalékkal az átvitelzett összegnél.

A felebezési bizottságok kötelesek határozatukban, ha a felebezésnek helyet adnak, felsorolni azokat a bizonyítékokat vagy elemeket, amelyekből meggyőződtek, hogy az adóköteles tiszta jövedelem, amelyet az előző évben értek el, különbözik az 1936—1937. évre átvitelzett összegtől.

A fiskus által az adóátvitelzés ellen beadott felebezések az adókövetést megelőző vizsgálatokra támaszkodnak, amelyeket az egyenesadótörvény 90. cikkének megfelelően folytattak le.

4. cikk. Jelzőlogterhek címén jövedelmi, mezőgazdasági és házadóból levonások, valamint jelzőlog- és egyéb terhek címén a supra-cotából levonások az egyenesadók egységesítéséről szóló törvény 60. és következő cikkeiben előírt feltételek mellett eszközölendők kérés és bizonyítékok alapján, amelyek 1936. május 15-ig nyújtandók be a határidőn belül, amelyet a 61. cikk ír elő.

Ezek a vallomások fehér papíron nyújtandók be az illetékes adókövető kerülethez.

Mit tartalmaz a bélyegtörvény módosítása

A bélyegtörvényt módosító törvény a bélyegtörvény következő intézkedését módosítja:

5. cikk. 1§. A polgári és kereskedelmi vagyoni jog iránti keresetlevelek, a 2—6 §-okban felsorolt kérések kivételével, a bírlét bírói felmondása iránti kérés, a fizetési és biztosítási meghagyások vagy rendelkezések iránti kérések a követelések behajtása végett, valamint a viszontkeresetek, főbeavatkozások és a szavatossággal való behívások ugyanazon perben vagy követelésnél, amelyek az összes bíróságok vagy a választott bírák, döntőbírók, ugyancsak a kereskedelmi tőzsdék döntőbírói előtt folyamatban vannak, valamint a váltóknak végrehajtási záradékkal való ellátására vonatkozó kérések 27 le bélyegilleték alá esnek.

A bélyegilletékek kivül a fenti kérések 5 ezer leinél nagyobb érték esetén 0.6 százalékos proporcionális adó alá esnek.

13. cikk. 3. §. A kartonra, vászonra, fára, fémre, porcellánra tett hirdetések, fali hirdetmények, világító hirdetések, reklámtáblák, vetített hirdetések, különleges hordozható hirdetések és általában minden más, nem papírosra készített hirdetés után évente és négyzetméterenként 100 le bélyegilleték fizetendő. Az év töredékét egy évnek tekintendők.

14. cikk. 4. §. A Credit Industrial rendeletére kibocsájtott fizetési meghagyások és váltók, amelyeket iparosok, iparvállalatok vagy bányavállalatok adnak ki a Credit Industriállal szemben 1934. április 7. előtt fennállott adósságaik-

ért, továbbá a fentiek kicserélése céljából kibocsájtandó fizetési meghagyások és váltók mentesek a bélyegilleték alól.

14. cikk. 18. §. c) pontjának 6. bekezdése. A fenti megkülönböztetés szerint kétszeres adó alá esnek az olyan magánszemélyek, intézetek vagy társaságoknál kötött biztosítási szerződések vagy kötvények, amelyek az országban működési engedéllyel nem rendelkeznek, tekintet nélkül arra, hogy a biztosítást Romániában lakó személyek életére vagy bármilyen romániai kockázatra kötötték, beleértve a román zászló alatt járó hajókat is.

15. cikk. 3. §-ának utolsó bekezdése. A jelen paragrafusban felsorolt összes szerződések, tekintet nélkül, hogy azok írott vagy szóbeli szerződések, ha magánfelek között jönnek létre, 1.4 százalékos adó alá esnek.

15. cikk. 4. §. A bizományi szerződések, akár szóbeliek, akár írásbeliek is, 2 százalékos adó alá esnek.

Ugyanezen törvény módosítja a bizományi szerződésekéről szóló törvény 27. cikkét is. A módosított 27. cikk szövege a következő:

A bizományi szerződés 0.75 százalékos proporcionális adó alá esik, amely az iratban megállapított áruhitel értéke után fizetendő, tekintet nélkül az év folyamán átadott árumennyiségre, ha a bizományi szerződés időtartama legfeljebb egy év.

A proporcionális adó 1.5% abban az esetben, ha a bizományi szerződés egy évnél hosszabb lejáratra, vagy meg nem határozott időtartamra szól.

Azok, akik az irat elkészítésekor nem fizetik ki az adót, az adón kívül az adó háromszorosának megfelelő pénzbüntetéssel sújtatnak.

A kihágások megállapítása és a felebezés módja az, amelyet a bélyegtörvény előír.

Az új fogyasztási adókról szóló törvény előírásai

A gyapjuszövetek, hengerelt vas, huzal, lemez és egyes öntöttvas- és vastermékek forgalmi adójának létesítéséről, valamint az 1935. március 31-i 856. számú királyi rendelettel kihirdetett fogyasztási adótörvény 4. cikkének módosításáról szóló törvény a következő intézkedéseket tartalmazza:

1. cikk. Bármilyen címen fogyasztásba kerülő, belföldön gyártott vagy importált olyan termékek, amelyek a vámtarifa 151—156., 1034—1054., 1077—1082., 1089., 1093. és 1094. tételeiben szerepelnek és amelyek a törvény integráns részét képező, mellékelt listákon fel vannak sorolva, 1936. április 1-től kezdődőleg a megjelölt fogyasztási adó alá esnek.

Azok a szövetek, amelyek 20 százaléknál nagyobb arányban tartalmazznak gyapjút, a fogyasztási adót illetőleg a vámtarifa 151—156. tételeibe soroztatnak és ugyanazon illetékek alá esnek.

Kivételt képeznek az előző bekezdések rendelkezései alól az államnak szállított olyan áruk, amelyeket az államszámviteli törvény alapján kiírt nyilvános árlejtések útján kötött szerződéssel szállítanak le, ha az árlejtést 1936. március 15-ig tartották meg és az árut leszállítják és átvesszik 1936. május 15-ig.

2. cikk. Az illeték kivetése, az ellenőrzés, a kihágások megállapítása, a büntetések alkalmazása a Hivatalos Lap 1935. április 1-i 77. számában az 1935. március 31-i 856. számú királyi rendelettel kihirdetett fogyasztási adótörvény II. és III. fejezeteiben szereplő intézkedések szerint történik.

3. cikk. A fogyasztási adóbevételek biztosítása, valamint behajtásának megkönnyítése céljából a gyapjuszövetek, hengerelt vas, huzal, lemez és egyes vas- és öntöttvas-termékek, valamint az ásványolajok, liszt, szén-sav és -cukor fogyasztási adója globális összegben is megállapítható a pénzügyminiszter által az utolsó három év termelése és üzemi kapacitása alapján.

Ennek az illetéknek kivetése az egyenesadótörvény III. címének 73. és a következő cikkeiben előírt eljárás és intézkedés szerint történik.

Ha megállapítást nyer, hogy az évi globális illeték megállapításának alapjául szolgáló adatok nem felelnek meg a valóságnak és így bizonyos mennyiség mentesül az illetékezés alól, ezen részre vonatkozólag alkalmazandók a jelen törvény második cikkében foglalt intézkedések.

A globális illeték megállapítására vonatko-

zó egyezmények megkötése esetén tekintetbe kell venni az 1935. április 1-i fogyasztási adótörvény 4-ik cikkében foglalt feltételeket, az egyezmény időtartama azonban "egfeljebb két költségvetési évre terjedhet.

4. cikk. A megállapított évi illeték az állam követelését képezi, az nem csökkenthető és nem szüntethető meg. Ezek az illetékek ideiglenes jelleggel a jogerőre való emelkedés előtt behajthatók, mielőtt annak megállapítása a törvény által előírt módon történik. A felelőzések és fel-folyamodások a behajtást nem függesztik fel.

Az esetben, ha az elsőfokon megállapított illeték alacsonyabb, a többlettinkaság készpénzben visszatérítendő.

5. cikk. A megállapított évi illeték havi részletekben fizetendő a következő hónap első tíz napjában. Az esedékesség napjáig ki nem fizetett összegek behajtása az adóbehajtási törvény 8. cikkében megjelölt növeléssel együtt történik. A pénzügyi év első két negyedévében az adónak elsőfokon történő megállapításáig a behajtás az előző évre megállapított globális illeték szerint történik.

Az 1936—1937. évben a megállapított megelőző hónapokra járó globális illeték felosztandó és havi részletekben fizetendő a pénzügyi év végéig.

6. cikk. A jelen törvény által megállapított fogyasztási adók alá eső termékek teljes mennyisége, amely a gyáron kívül lévő raktárakban, valamint a nagykereskedők raktáraiban van, 1936. április 1-ig, az árutulajdonosok által 1936. április 30-ig jelentendő be az illetékes adómegállapító pénzügyigazgatóságnál. Az 1936. április 1-én meglévő készletek után megállapított fogyasztási adó összege a gyapjuszöveteknél 40 százalékkal, az egyéb termékeknél pedig 30 százalékkal alacsonyabb, mint a törvényben megállapított adó.

A készletek megállapítását a pénzügyminiszterium szervei végzik, jegyzőkönyvek felvétele útján, amelyek az illetékek behajtásának alapjául szolgálnak. Ezek az illetékek hat hónap alatt havi egyenlő részletekben fizetendők.

A jegyzőkönyvek az egyenlő adótörvény 73. és következő cikkei szerint támadhatók meg.

7. cikk. Azokat, akik a vállalatot az előírt határidőn belül nem adják meg, 1000 leltől 10.000 lejig terjedő pénzbüntetéssel sújtják az illetékek kivételével, azok, akik egyáltalán nem adnak be vállalatot, vagy hamis adatokat vallanak be, hogy a termékeket kivonják az adó alól, az eltitkolt adó ösztörösének megfelelő pénzbüntetéssel sújtatnak.

8. cikk. A jelen törvénnyel ellentétben összes intézkedések hatályon kívül helyeztetnek.

A törvényhez mellékeltek a következők:

I. LISTA.

1. cikk. A vámtarifa 151. tételeiben szereplő gyapjuszövetek, amelyeknek súlya négyzetméterenként 800 gr. vagy több:

a) 130 lei méterenkénti számlázási értékig 8 lei.

b) 131—250 lei méterenkénti számlázási értékig 15 lei.

c) 251—400 lei méterenkénti számlázási értékig 32 lei.

d) 400 leinél több méterenkénti számlázási értékű 40 lei.

2. cikk. A vámtarifa 152. cikkében szereplő gyapjuszövetek négyzetméterenkénti 800—650 gr. súlyban:

a) 150 lei méterenkénti számlázási értékig 12 lei.

b) 151—250 lei méterenkénti számlázási értékig 20 lei.

c) 251—400 lei méterenkénti számlázási értékig 32 lei.

d) 400 leinél nagyobb méterenkénti számlázási értékű 52 lei.

3. cikk. A vámtarifa 153. tételeiben szereplő gyapjuszövetek négyzetméterenként 650—500 gr. súlyban:

a) 200 lei méterenkénti számlázási értékig 22 lei.

b) 201—400 lei méterenkénti számlázási értékig 42 lei.

c) 400 leinél több méterenkénti számlázási értékű 70 lei.

4. cikk. A vámtarifa 154. tételeiben szereplő gyapjuszövetek 500—350 gr. négyzetméterenkénti súlyban:

a) 200 lei méterenkénti számlázási értékig 30 lei.

b) 201—400 lei méterenkénti számlázási értékig 60 lei.

c) 400 leinél több méterenkénti számlázási értékű 80 lei.

5. cikk. A vámtarifa 155. tételeiben szereplő gyapjuszövetek négyzetméterenként 350—300 gr. súlyban:

a) 150 lejig terjedő méterenkénti számlázási értékig 32 lei.

b) 151—300 lei méterenkénti számlázási értékig 65 lei.

c) 300 leinél nagyobb méterenkénti számlázási értékű 106 lei.

6. cikk. A vámtarifa 156. tételeiben szereplő négyzetméterenként 200 gr.-nál könnyebb gyapjuszövetek:

a) 100 lei méterenkénti számlázási értékig 43 lei.

b) 101—200 lei méterenkénti számlázási értékig 86 lei.

c) 200 leinél nagyobb méterenkénti számlázási értékű 128 lei.

A fenti összes fogyasztási adók kg.-ként értendők.

Jegyzet. Belföldi számlázási érték alatt értendő a forgalmi adótörvény 4. cikkében megjelölt eladási ár, kivéve a fogyasztási adót.

2. jegyzet. Az importált termékeknek az alkalmazandó fogyasztási adó megállapítása céljából a méterenkénti számlázási érték a középértékhatást alapján állapítandó meg vámtarifátétel szerint.

II. LISTA

Hengerelt vas, huzal, lemez és egyes öntöttvas- és vastermékek.

1. cikk. Hengerelt vas más feldolgozás nélkül rudakban, kerek vagy négyzetű keresztmetszetben, tekercsekben szeg-, huzal- és láncgyarak részére, kereskedelmi vas, betonvas, abroncsvas, profilvas stb., vagyis a vámtarifa 1034—1043 tételeiben szereplő összes termékek 0.60 lei.

2. cikk. Vasúti sín, villamos vasúti sín, bármilyen formában, akár lyukasítva is, vasúti vas-talpak, akár lyukasítva is, hevederek és alátét-lemezek sínhez, hengerelt vas, bármilyen méretre vágva és lyukasítva, azonban szegecselés és más megmunkálás nélkül, vagyis a vámtarifa 1044—1048. tételeiben szereplő termékek 0.70 lei.

3. cikk. Hengerelt vaslemez, síma vagy hullámos, derékságúra vágva, más megmunkálás nélkül, vagyis a vámtarifa 1049. tételeiben szereplő termékek, ha vastagságuk:

a) 2—5 mm. vagy több 0.80 lei.

b) 2—0.7 mm. 0.90 lei.

c) 0.7 mm.-nél vékonyabb 1 lei.

4. cikk. Hengerelt vaslemez, síma vagy hullámos, derékságúra vágva, más megmunkálás nélkül, festve, galvanizálva, ömözve, rezerve, ónozva, vernizálva vagy nem, nikkelezve, ezüstözve, bármilyen vastagságban, bármiképp szabva,

valamint a hullámos vaslemez egyéb megmunkálás nélkül, vagyis a vámtarifa 1050—1054. tételeiben szereplő termékek 1 lei.

Jegyzet. a) Azok a vállalatok, amelyek az 1—4. cikkeken szereplő termékeket előállítják és azokat maguk dolgozzák fel, más, a jelen törvény által meg nem adózott termékeké, a fogyasztási adót a feldolgozott anyag után fizetik. Ha azonban az előállított termék fogyasztási adó alá esik, úgy az illeték az utóbbi termék után fizetendő.

b). A vámtarifa 1095—1323. tételeiben szereplő tárgyak kg.-ként 0.70 lei fogyasztási adó alá esnek, ha összetételükben vas, öntöttvas, vagy acél szerepel, bármilyen formában és bármilyen arányban, kivéve a vámtarifa 1184—1189. beza-rólag és 1222—1229. tételeiben beza-rólag szereplő tárgyakat.

5. cikk. Öntöttvascsövek bármilyen méretűek nyersen kidolgozva, akár kátrányozva is, lyukasítva, csiszolva, esztergályozva, lakkozva, ónozva, dízkeztve, ömözve, festve, bronzozva, zománcozva, díszítve, rezerve, nikkelezve, ezüstözve, a fittingek, valamint a csövek összekapcsoló részei, vagyis a vámtarifa 1077—1079. tételeiben szereplő összes termékek:

a) ha falvastagság mindenütt 12 mm. vagy több 0.60 lei.

b) ha a falvastagság 12 mm.-nél kisebb 0.70 lei.

6. cikk. Hengerelt vascsövek huzva vagy forrasztva és összekötő darabjaikon könyökcövek, muffok csavarmenetvágással vagy anélkül, kátrányozva, valamint csiszolva, dízkeztve, rezerve, nikkelezve, ezüstözve bármilyen méretben, szén savtartályok, oxigéntartályok, ammóniaktartályok vagy bármilyen komprimált gáztartályok, vagyis a vámtarifa 1080—1082. tételeiben szereplő termékek 1.50 lei.

7. cikk. Öntöttvas egészségügyi cikkek, akár szománcozva is, fürdőkádak, klozett-kagyló, klozett-tartály, a vámtarifa 1083. tételeiben szereplő cikkek 1.50 lei.

8. cikk. Központi fűtőberendezésekhez használt melegítőtestek és kályhák öntöttvasból, valamint alkatrészei szerelve, vagy leszerelten, azonban mindegyik egyetlen cikkek alkatrészét képezi, vagyis a vámtarifa 1093. tételeiben szereplő áruk 1.20 lei.

9. cikk. Mindenféle radiátorok, szárnyakkal vagy anélkül, vagyis a vámtarifa 1094. tételeiben szereplő cikkek:

a) Öntöttvasból 1.20 lei.

b) Kovácsoltvasból 2.50 lei.

1. jegyzet. A fogyasztási adók alkalmazása az alól tekintetbe veendő a vámtarifa jegyzetei, ha a jegyzetek a terméket más vámtarifátételhez osztják be, amelynek más illetéke volna.

2. jegyzet. Az 1., 2., 3., 4., 6. cikkben szereplő termékeknek illetékezés szempontjából az acél vasnak tekintendő.

A fenti fogyasztási adók kg.-ként értendők.

Milyen feltételek szerint történik az állam régi adósságainak és az adóhátralékoknak fizetése

Ugyancsak a Hivatalos Lap április 14. száma közli az állam régi adósságainak és az adóhátralékok rendezéséről szóló törvényt.

AZ ÁLLAMI ADÓSSÁGOK RENDEZÉSE

Az államnak az 1934—1935. költségvetési év előtről fennmaradt adósságai, ha azok 1936. március 31-ig bármilyen módon rendezést nem nyertek, 3 százalékos Consolidarea-kötvényekkel egyenlítettnek ki.

Az 1934—1935. költségvetési évről fennmaradt állami adósságokat két részletben fizeti ki a pénzügyminiszterium. Az első részletet, vagyis 50 százalékot az 1936—1937. költségvetési évben, a fennmaradó 50 százalékot pedig az 1937—1938. költségvetési évben.

3.000 lejig terjedő adósságokat készpénzben fogják az 1936—1937. évben kiegyenlíteni. Azok a hitelezők, akik 3.000 leinél nagyobb követeléssel rendelkeznek és követeléseiket a jelen költségvetési évben akarják realizálni, a második 50 százalékos erejéig Consolidarea-kötvényeket kaphatnak.

Az 1935—1936. költségvetési évről fennmaradt adósságokat teljes egészében készpénzben

fizeti a pénzügyminiszterium az 1936—1937. költségvetési évben.

Az állammal szemben fennálló követelés az 1934—1935. és 1935—1936. költségvetési évről kompenzációs uton is rendezhető, ha a követelést cesszionálás útján is szerezték a hitelezők, azaz a feltétellel, hogy az adós egyúttal hitelezője is az államnak.

AZ ADÓHÁTRALEKOK RENDEZÉSE

Az 1936—1937. költségvetési évet megelőző évekre járó adó- és illetékhatralék állammal, megyével, szakmai kamarával stb. szemben, készpénzben, Consolidarea-kötvénnyel és adóbonnal rendezhető a következőképpen:

Az 1932. január 1. előtről állammal szemben fennálló adósságok, beleértve az adónövelést és az 1936. március 31-ig járó kamatokat, 20 százalék erejéig készpénzben, 30 százalék erejéig pedig adóbonnal vagy Consolidarea-kötvényekkel fizethetők 1937. március 31-ig. A fennmaradó 50 százalékot elengedik. Ha az adóhátralék rendezése 1937. március 31-ig nem történik meg, úgy az adós minden kedvezményt elveszt.

1932—1933. és 1933—1934. költségvetési

évekről fenmaradt adóhátralékok, beleértve az adónövekedéseket és a törvényes kamatokat 1936. március 31-ig, 20 százalékból készpénzzel, 80 százalékból pedig adóbonnal, illetőleg Consolidareli kötvénnyel fizethetők 1937. március 31-ig. Ugy az adóbon, mint a konszolidációs kötvény az 1936. március 31-ig esedékessé vált kamatokkal számítandó.

Az 1934—1935. és az 1935—1936. évi adóhátralékok készpénzzel és állammal szemben fennálló követeléssel fizetendők. Az állami adósságnak azonban az 1934—1935. és 1935—1936. költségvetési évről kell származnia.

A kihágás után megállapított illetékek és adók úgy fizethetők, mint az egyszerű adók. Pénzbüntetésnek csak az tekintendő, amely az adó és illeték összegét meghaladja.

Az 1932. január 1. előtti kihágásokból származó büntetések 10 százalék átlóban vagy konszolidációs kötvény pedig 4 százalék készpénz befizetése után rendezettnek tekintendő. A 10 százalék, illetőleg 4 százalék kvóta minden egyes pénzbüntetés összege után külön számítandó. Az illeték vagy adó alapján alkalmazott pénzbüntetésnél a kvóta az adó vagy illeték összege szerint állapítandó meg.

Az 1932—1933. és az 1933—1934. költségvetési évről származó kihágások pénzbüntetései 20 százalékból adóbonnal vagy Consolidareli kötvénnyel vagy pedig 80 százalékból készpénzzel rendezhetők.

Az 1934—1935. és az 1935—1936. évekről származó kihágások pénzbüntetései minden csökkentés nélkül, éppoly fizetendők, mint az adók és illetékek ezekről a költségvetési évekről.

A pénzbüntetések állammal szemben fennálló követelésekkel is kompenzálhatók.

Az 1932. január 1. előtti kihágásoknál 10 százalék arányban 1934—1935. előtti állami adósságokkal.

Az 1932—1933. és az 1933—1934. költségve-

tési években elkövetett kihágások pénzbüntetései 20 százalékból 1934—1935. költségvetési év előtti állami adósságokkal.

Az 1934—1935. és az 1935—1936. költségvetési években elkövetett kihágások pénzbüntetései éppoly fizetendők kompenzálás után, mint az adó és illeték.

Az első két kategóriába tartozó pénzbüntetések 1934—1935. és 1935—1936. évi állami adósságokkal is kompenzálhatók 4 százalék, illetve 8 százalék arányban.

Azokon, akik a pénzbüntetést a fenti módok egyikén 1937. március 31-ig be nem fizetik, a következő költségvetési évben hajtják teljes összegükben be a pénzbüntetéseket.

ATMENETI INTÉZKEDÉSEK.

Az adóhátralékok rendezése éppoly történik, mint az adók kivétel, vagyis az esedékesség mindig negyedévenként van. Az adóhivatalok a behajtási eljárást a teljes összegű adóhátralékokra folytatják. Az adóhátralékok behajtási eljárása csak akkor szűnik meg, ha a jelen törvényben előírt feltételek mellett az adóhátralék kiegyenlítése megtörtént.

A törvény rendelkezik az olyan adóbonok ügyében is, amelyeket sem adóhátralék fizetésére, sem pedig konszolidációs kölesön jegyzésre nem használtak fel 1937. március 31-ig. Az 1937. április 1-én forgalomban maradó adóbonokat ettől az időponttól számított öt éven belül fogja amor-tizálni az állam.

A kedvezményes fizetés nem vonatkozik a szeszadóhátralékokra, a vámbüntetésekre, a zacharinsempészésért kirott büntetésekre, a szeszmonopolitörvény ellen elkövetett kihágások pénzbüntetései, kivéve a paraszttulajdonosok kirott, 1000 leinél kisebb pénzbüntetéseket, amelyeket éppoly kedvezményrel lehet fizetni, mint az egyéb pénzbüntetéseket.

A repülőbélyegilleték kiterjesztéséről szóló új törvény részletes előírásai

Ugyancsak a Hivatalos Lap április 1-i száma közli az új aviatikai bélyegilletékeket, illetőleg az aviatikai alapról szóló törvényt. A fontosabb aviatikai bélyegilletékek a következők:

Nyugták, fizetési és szállítási jegyzékek bármilyen alakban vagy elnevezéssel bírnak, amelyeket kereskedők, iparosok, pénzügyesek, biztosítók, mozdonyvezetők állítanak ki, a tisztviselők és magánalkalmazottak fizetési jegyzékai (hárlistán) — mégpedig minden egyes alkalmazott után külön számítva.

100 és 10.000 lei közötti értékű 2 lei repülőbélyeg.

10.000 és 50.000 lei között 3 lei,
50.000 és 250.000 lei között 4 lei,
200.000 lein felül 10 lei.

A kértvények és periratok közül: repülőbélyegkötelesek a bélyegtvörvény 4. és 15. pontjaiban felsorolt iratok a következő kiszerelésben:

a.) a hatóságokhoz intézett kérvények repülőbélyege 1 lei;

b.) iratok, amelyek a törvény szerint fizetési kötelezettség alá esnek, repülőbélyege 2 lei.

c.) a proporcionális bélyegkötelezettség alá eső iratok repülőbélyege 1 ezrelék, amely külön rovándó is, de semmiestre sem lehet kisebb 1 leinél.

Kivételt képeznek a törvény 5 §-a első szakasza, a 14 §. 1., 2., 4—12., 14—16., a 15 § 7 és 18 szakasza alatt felsorolt iratok, amelyek bélyege 2 lei.

A 14 § 18. szakaszának c) pontja (8-ik bekezdés) szerint lerovándó illeték külön fizetendő be az aviatikai alapra. Erre nézve a törvény úgy rendelkezik, hogy az összegükön fogva nagyobb illetékek nem bankjegyekben ragasztandók fel, hanem

a Banca Nationala főkönyvébe fizetendők be, amint ezt a törvény 3. szakaszának 3-ik bekezdése előírja.

Mesterek és segédek együttes mozgalma a timisoarai borbélyipar megmentéséért

A timisoarai borbély- és fodrászmunkások nemrég beadványt intéztek az ipari szindikátus-hoz és rámutattak azokra a mostoha körülményekre, amelyek iparuk létalpjait veszélyeztetik. A mesterek most Ilincea Péter elnökletével tagülést tartottak, amelyen a munkások beadványával foglalkoztak. Megállapították, hogy a mesterek és munkások teljesen egyetértéssel abban, hogy mindent el kell követni a szakma megmentése érdekében. Szükségessé tartják, hogy a kiszolgálási díjakat egységesen rendezzék és ugyancsak egységesen járjanak el a kontárok versenyével szemben. Elengedhetetlennek tartják, hogy az összes mesterek helyet foglaljanak az ipari szindikátus szakcsoportjában. Timisoarán körülbelül kétszáz borbély- és fodrászmester működik, azonban alig fele tagja a szindikátusnak. A mestereknek a szindikátusban való beszerzése ügyében bizottságot küldtek ki, amelynek Ilincea Péter, Ehling Ferenc, Folea János, Keszer guras József, Dancs Béla, Folea János, Keszer

Henrik, Just János, Martin Jakab, Bittó Péter, és Zappel Lipót a tagjai.

Elhatározták azt is, hogy az illetékes hatóságok beadványt intéznek és engedélyt kérnek üzleteiknek husvét hétfőjén való nyitvatartásához. Foglalkoztak az üzletbér után járó városi illetékek és kimondták, hogy a várostól ennek progresszív módon való kivételét kérik. Az erre vonatkozó emlékiratot küldöttésképpen nyújtják át a városházán.

DER MALER.

... und ich bin wirklich das erste Modell, in das Sie sich verliebt haben?

— Ja!

— Haben Sie schon viele Modelle vor mir gehabt?

— Nun, immerhin einige: zwei Rosen, eine Weintraube, einen alten Bauern und ein Stilleben!

Helyzetjelentés a nemzetközi fapiacról

Az európai termelők együttműködése áremelkedést idéz elő.

A bécsi nemzetközi fapiroda (C. I. B.) jelentése szerint kihatással terén a következő a nemzetközi fapiacra a helyzet:

Románia: nagyszegű zárolt követelések, mérsékelt kereslet a Földközi-tengeri országokban uralkodó politikai bizonytalanság miatt.

Svédország: tartózkodó, árban szilárd ajánlatok, bizakodás az ETEC. (koppenhágai egyezmény, amely az európai fatermelő államok között az exportálható mennyiséget kontingentálta, illetve a termelendő mennyiséget lecsökkentette) megállapodása eredményében.

Finnország: úgy a nagy, mint a közép- és kistermelők tartózkodást tanúsítanak.

Oroszország: határozottság a piaci helyzet megjavítására, a kínálat redukálása az ETEC egyezmény következtében.

Lettország: magas nyersanyagárak, jó elhelyezési lehetőségek.

Észtország: céltudatos eladási politika, felhivatalosan szervezett export.

Lengyelország: a koppenhágai egyezmény kedvező hangulatot teremtett a piac megítélésében, igyekezett a termelési költségek redukálására.

Csehszlovákia: kedvezőtlen megítélés az elhelyezési lehetőségeknél, enyhén engedékeny kínálat.

Kanada: tartott árak, javuló elhelyezési lehetőségek, az USA-val létesített kereskedelmi egyezmény következtében.

Ausztria: elővigyázatos árukínálat, a hosszú, kamatvesztéses és kursus-kihátrányos fizetési lejáratok miatt.

Jugoszlávia: kapkodó árukínálat, katasztrofális lecsökkenése a kiviteli lehetőségeknél a szankciók miatt, későbbesett kereslet újabb elhelyezési piacok után.

Az árképződésre vonatkozólag a jelentés a következőket mondja: November hótól kezdődőleg fokozatosan növekvő árak Angliában és az angol gyarmatokon, az 1934 október havi árákkal szemben standardonként 25—40 shilling árnövekedés. Középeurópában és Olaszországban az árak emelkedése, elsősorban a kútszükségletek kiegyenlítésére. A Földközi tengeri államokban váltakozó áralakulás.

Összefoglalás: A koppenhágai egyezmény az összes fogyasztó piacokon némi áremelkedést idézett elő, ami a következő hónapokban még tovább fog növekedni, főleg abból az okból, mivel az összes európai termelők együttműködése, egy céltudatosabb ár- és eladási politikát tesz lehetővé.

NEMES PASSZIÓ.

— Miért binod olyan hegyetlenül az a szerencsétlen kisfiú, Pityu?

— De anyuka, hiszen ma a születésnapom van és te azt mondtad, csináljam azt, ami a leginkább mulattat.

„Madgearu rámutatott a költségesekre”...

A Raza írja:

A költségvetési vita folyamán Madgearu rámutatott a költségesekre. Mindenki tudja, hogy O. P. (Ordin publica) elnevezés alatt külön alapot kezelnek a belügyminisztériumban országos rendfenntartás céljára. Ezt az összeget tetazés szerint, minden ellenőrzés nélkül költötheti el a belügyminiszter. Alig van hét, hogy ne jelenne meg minisztertanácsai jegyzőkönyv alakjában valamilyen összeg utalása erre a célra a hivatalos lapban. Tíz és százmilliókat vonnak el eredeti rendeltetésüktől, hogy átutalják ennek a réjtélyes alapnak, mely sok veszedelmes étvágyat elégít ki ellenőrzés nélkül. Lehetetlen, hogy köztegyék valamikor azt a névsort, amely ennek az alapnak felhasználására vonatkozott. Madgearu szerint 251 millió lelt utalt a miniszter ebből az alaphoz 1935—1936-ban. Helyesen kérte Madgeart, hogy a pénzügyi jogát bízzák a kormányra és vegyék ki a belügyminisztérium hatásköréből.

Jogesetek a kisipar köréből

Hitelbe vásárolt gépek és gépkocsik hátralékos vételárára nem vonatkoztható a konverzió-törvény.

A constantai törvényszék második szekciójának 561/1934. szám alatt közölt elvi döntvénye.

A Soc. Micilor Morari, amely gépek eladásával is foglalkozik, keresetet indított a Neagu Testvérek cég ellen, mert a cég a felperestől megvásárolt gépet vásárolt és nem fizette meg a megállapodás szerinti vételárát. Alperesek arra hivatkoztak, hogy felperes követelése konverzió alá esik, tehát nem a megállapodás, hanem a konverzió-törvény előírásai szerint tartoznak a gép vételárát felperesnek megfizetni. Alperes előadása szerint a per tárgyát képező gép Krosleu-Diesel 35—39 HP., amelynek vételára 341.320 lei volt. Előbb említett védekezése alapján ennek az összegnek csak 50 százalékával tartozik és ezt az összeget is a konverziós-törvény által meghatározott részletekben 17 év alatt köteles megfizetni.

A felperes arra hivatkozott, hogy a gépek és autók eladásáról szóló 1929-ik évi törvény rendelkezései szerint, ha a felek között a szerződés ennek a törvénynek előírásai szerint jött létre, mindaddig, míg a vételár kifizetve nincsen, vevő tulajdonjogot nem nyer. Ez azt jelenti, hogy a megvásárolt gép felperes tulajdonában maradt, aki azt az alperesnek csak az őrizetére bízta, amíg a vételár kifizetve nincsen. Az említett törvény rendelkezései szerint kötött szerződéseknek átruházó (translativ) jogerejük nincsen, hanem az eladó a még ki nem fizetett gépre vonatkozó tulajdonjogát vevővel szemben, sőt harmadik személlyel szemben is érvényesítheti, hogyha vevő a gépen tulajdonos. A gépek és autók eladásáról szóló 1929-ik évi speciális törvényt éppen azért hozták, hogy a gépek gyártásával és eladásával foglalkozó cégek anyagi érdekeinek megvédése szempontjából eloszlásuk az addigi általános jogbizonytalanságot.

A constantai törvényszék az ügyben hozott döntésével kimondta, hogy a követelés nem esik a konverziós törvény rendelkezései alá, miért is vevő köteles a gép vételárát az eredeti szerződésben megállapított feltételek szerint megfizetni, mert a fent idézett speciális törvény szerint vevő nem tulajdonosa még a megvásárolt gépnek és így eladónak vevővel szemben fennálló követelése nem vonható a konverziós-törvény kedvezményei alá.

Nem róható ki autótuló a javítás alatt álló és próbaszámmal ellátott autók után.
A constantai adófelügyeleti bizottság 778/1935. sz. elvi döntvénye.

Az elsőfokú adóbizottság egy constantai autógarázstulajdonost egy olyan gépkocsi után is megfelelő adóval róvott meg, amelyet az iparos műhelyében javított és rendes használatba helyezésig próbaszámmal látott. A kivető bizottságnak az volt az álláspontja, hogy az autóról szóló 1929-ik évi törvény rendelkezései értelmében a garázstulajdonos tartozik a birtokában lévő autóból után a rendes adót is megfizetni, mert a W. (vechiul) próbaszámmal látott autók megállapítása alapján vetette ki a megfelelő

Az adókövető bizottság azon az alapon, hogy az autódó a kocsi súlyának megfelelően emelkedő összegben állapított meg, a kocsi súlyának megállapítása alapján vetette ki a megfelelő adót. Nem vette figyelembe az adóalany állítását, hogy a kocsit csak javítás végett vette át, az nem az ő tulajdonát képezte és csak akkor adóztatható meg, amikor a teljesen szétbontott kocsiból új gépkocsi épül fel. A kocsit a javítási munkálatok szükséges ellenőrzése miatt kellett járattatni, mert többszörös kipróbálás nélkül nem garantálhat megbízható munkát.

Az elsőfokú határozat ellen a garázstulajdonos felelősséggel élt, előadva a második fórumon a következőket:

Az autók eladásáról szóló 1929-ik évi törvényt az 1933-ik évben hozott módosító törvény

Több mint négyszázezer lejt tettek ki az arad-i Iparos Otthon mult évi bevételei

151.787 lei szaporulatot tüntet fel az idei mérleg a tavalyival szemben és ugyanannyi az az összeg, amit az Iparos Otthon épületeit terhelő adósságra fordítottak.

Az ipartestületi intézmény megszűnése hatalmas feladatok elé állítja az Iparos Otthont

Az Aradi Iparos Otthon e hó 13-án tartja rendes évi közgyűlését, amikor a vezetőség beszámol arról a tevékenységről, amelyet ez az emberbaráti iparos intézmény a múlt év folyamán végzett. Az Iparos Otthon legfiatalabb iparos intézménye Aradnak, de ennek ellenére szép multra tekinthet vissza és az az élénk buzgalom, amelyet a jöléti iparos intézmény vezetősége, élén Reinhart Gyula elnökkel, az intézmény nemes célkitűzéseinek megvalósítása iránt tanúsít, egymagában is garantálják, hogy az Aradi Iparos Otthon előtt még fényes jövő áll.

A szomorú tény, hogy az ipartestületek ötven éves intézményét most törvénnyel oszlatják fel, azt a feladatot rója a működésben levő többi ardeali és banati iparos intézményre és nem kis részben az iparos otthonokra, hogy az emberbaráti célkitűzéseken kívül, amelyek a multban vállaltak és végeztek, elvállalják és elvégezzék a bekövetkező években az iparosság szakmai és általános szervezésének, valamint gazdasági harcainak irányítását is. Érthető a fentiek után, hogy Arad iparossága, amelyet már csak nagyon rövid idő választ el attól, hogy önmegye éves ipartestületének örökre bucsút mondjon, feszült érdeklődést tanúsít az Iparos Otthon e hó 13-án tartandó rendes évi közgyűlése iránt.

A közgyűlésen bemutatandó igazgatósági jelentés szövegét az alábbiakban teljes egészében közöljük:

Tisztelt Közgyűlés!

Az Aradi Iparos Otthon 1935-ik évi működéséről a következőkben számolunk be: A súlyos gazdasági válság, amely különösen és létfelépítésben támadja meg az iparosságot, elkerülhetetlenül rányomta bélyegét iparos intézményeink mult évi tevékenységére is. Alábbi beszámolóink hű tükrösképe ennek az állapotnak. Élet-halálharcot kell vívunk, ha fenn akarunk maradni és biztosítani akarjuk jövő boldogulásunkat.

Eppen a mai kritikus állapotnak kellene felrázni a tespedésből és a közöny mocsarából minden egyes iparost. Eppen a mai áldatlan viszonyok között kellene a legeggyöntetűbb akarattal zárt sorokban a magunk intézményeinek mögé tömörölnünk, azokat erősíteni, támogatni, ami csak úgy eredményes, hogyha a közös munkából mindenki kiérzi a részét. Mindennemű intézmények vezetőségei csak akkor tudnak céltudatos működést kifejteni és eredményeket elérni, hogyha maguk mögött érzik a tagok zárt sorait. Ez hajtja előre a köz érdekében dolgozó vezetőket, ez önt bátorítást és hitet beléjük, ez fokozza lelkesedésüket, erősíti őket a kitartásban, ami nélkül nincs alkotás és nincs előhaladás. Erre van szüksége az Aradi Iparos Otthon vezetőségének is és ezt meg is kell kapnunk tagjaink részéről, ha eredmények produkálását várjuk tőlünk.

szi ki, valamint a közlekedésről szóló törvényhez fűzött végrehajtási utasítás 81. szakasza. Ezeknek a törvényeknek és intézkedéseknek összevetése után világosan beigazolódik, hogy úgy az autómobil-kereskedőknek, mint a garázstulajdonosoknak és javítóműhelyeknek abból a célból, hogy az eladás, illetve javítás végett raktáraikban tartott kocsikat próbakocsiakra viessék, joguk van ideiglenes, illetve próbaszámmal kivenni. Próbaszámmal a közlekedési törvény rendelkezései szerint és a fenti cél igazolása mellett jogosultak kivenni. Az e címen fizetendő taxa 500 lejt tesz ki. Ha tehát a törvény értelmében autódó csak a tulajdonosnak kell fizetni, amint az a törvény szakaszaiból és annak szelleméből kitűnik, nyilvánvaló, hogy akik csak birtokosai és nem tulajdonosai az autóknak, tehát a kereskedő, illetve a javítóműhely, nem róhatók meg ezzel az adóval.

A felelősségi bizottság helyet adott a felelősségnek és megállapította, hogy az autódó nem

A fentieket legjobban maguk a tények bizonyítják. A női-bizottság lelkes tagjainak fáradhatatlan és szorgos munkája biztosította az Otthon számára az arad-i iparosból szép eredményt és az Aradi Iparosok Temetkezést Segélyező Csoportjának áldozatkészsége, amely 93.415 lejjel gyarapította bevételeinket. Nem szabad kihagynunk a felsorolásból az Aradi Iparosok Hitelszövetkezetének áldozatkészségét, mert ez a tekintélyes intézmény is nagyobb adománnyal járult hozzá az Otthon fentartásához. Javasoljuk, fejezze ki a közgyűlés úgy a női bizottságnak, valamint az Aradi Iparosok Temetkezési Segélyező Csoportja és az Aradi Iparosok Hitelszövetkezte igazgatóságának az Iparos Otthon érdekében kifejtett lelkes tevékenységükért illetve áldozatkészségükért hálás köszönetét és foglalja ezt a mai közgyűlés jegyzőkönyvébe.

Mint ahogy egységes vezetés mellett úgy Kulturházunk nagyterme, mint vendéglő helyisége jövedelmezőség szempontjából előnyösebben gyűmölcsöztethető, mindkettőt bérbe adtuk. A bérleti szerződésben természetesen gondoskodás történt arról is, hogy kulturális és iparosgyűlések megtartása céljaira mindenkor rendelkezésre álljon a nagyterem.

Könyvtárunk idén is több értékes művel gyarapodott ajándékozások útján, amiért a jöszívű adományozóknak ezúton fejezzük ki az Iparos Otthon hálás köszönetét, ugyancsak Illyés István igazgatósági tagja a könyvtár lelkülméretes kezeléséért.

Az elmúlt költségvetési évben az Aradi Iparos Otthon anyagi működése a következőleg alakult:

Bevételeink 408.469 lejt tettek ki. Ebből az összegből 192.600 lei házbérjövdelem címen folyt be. Az Aradi Iparosok Temetkezést Segélyező Csoportjának adománya és az elhunyt tagok után befizetett összegekből összesen 93.415 leivel járult hozzá az intézmény az Aradi Iparos Otthon költségvetéséhez. Tagdíjak és beiratási díjak címen 59.650 lei folyt be, adományokból 15 ezer lei, míg a bál jövedelem és az építési alapra hozánk juttatott adományok 47.804 lejt tettek ki. Kiadásainkat a leromlott viszonyokhoz alkalmazkodással a legminimálisabbra csökkentettük, úgy azok összesen 256.682 lejt tettek ki. Ebből az összegből az intézmény adósságainak kamataira 101.157 lejt juttattunk, fizetésekre 73.000 lejt, állami és városi adóra 39.745 lejt, a költségzámra 13.442 lejt tett ki, biztosítási költségek 6751 lei, a ház karban tartására 7.305 lejt fordítottunk, kultúrelőadások költségeire 2.000 lejt, inkasszójutalék és irodai kellék

az autó száma után, hanem annak tulajdonjoga után fizetendő a gépkocsi igazolt tulajdonosa által. Az autók kereskedő, vagy az autót javító iparos, amikor próbaszámmal a garázs megjelölésével járatt autót és az erre vonatkozó illetéket fizeti, csak az utadóról szóló törvény rendelkezéseinek tesz eleget. Ez a rendelkezés arra vonatkozik, hogy a forgalomban lévő gépkocsik a kihágások megakadályozása céljából ellenőrizhető legyenek, de semmilyen vonatkozásban nincsenek a gépkocsi tulajdonjogával.

A jelen jogesetben az elsőfokú adókövető bizottság által történt adókövetés tehát helytelenül hivatkozik arra, hogy a garázstulajdonos a próbaszámmal ellátott gépkocsi után már egyféle illetéket fizet, mert ez nem jelenti azt, hogy akkor az adót is meg kell fizetnie. Az elmondott indokok alapján a felelősségi bizottság az elsőfokú határozatot megváltoztatta és az említett adókövetést megsemmisítette.

Közl: KELE SANDOR dr

címén pedig 8.279 lelt tettek ki mult évi kiadásaink.

A fenti számadatok összehasonlítása után kiderül, hogy a mult évi bevételünk 151.787 lelt tett ki. Ezt az összeget az Iparos Otthon épületeit terhelő adósságok kifizetésére fordítottuk.

Az Aradi Iparos Otthon vagyona az 1935 december 31-én lezárt számadások szerint a következő adatokat tanúsítja:

A ház értéke 2.974.171 lei; leltári tárgyak 251.676 lei; pénzkészlet 14.745 lei; folyószámlakövetelések 22.841 lei; értékpapírok és letétek 9.385 lei. A fenti adatok alapján idei mérlegünk végösszege 3.273.218 lei. A mérleg teheroldalán folyószámlatartozás címén 1.612.318 lei szerepel; mint elfogadványok 150.000 lei; a Huppert Henrik alapítvány 12.348 lei, a Glück József alapítvány 3.870 lei. Ezeket a teheroldali összegeket a mérleg vagyonoldalából levonva 1.494.682 lelt tesz ki idei mérlegünk szerint a tiszta vagyon ami az előző évihez képest 151.787 lei szaporulatot tüntet ki.

Aggmenház-alapítvány címén saját kezelsünkben 171.798 lelt örünk, míg a Hönig-család által a néhai Hönig Frigyes emlékére felajánlott 150.000 lei csupán nyilvántartásunkban szerepel, mert ez az összeg eddig nem fizetett meg be.

Pótolhatatlan veszteség érte az Aradi Iparos Otthont a mult esztendőben Glück József elhunytá folytán. Megalakulása óta fellgyelő bizottsági elnöke volt Glück József az évek hosszú során át fáradhatatlan buzgalommal szolgálta és amelynek erkölcsi és anyagi megalapozása érdekében olyan sokat dolgozott. Elhunytá felett érzett mély fájdalomnak adjon a közgyűlés a mai jegyzőkönyvben való megörökítéssel kifejezést.

Kérjük a közgyűlést, hagyja jóvá az igazgatóságnak azt a határozatát, hogy a Glück József halála alkalmából koszorúmegváltás címén hozánk érkezett 3.871 lelt, mint Glück József-alapítványt kezeljük. Ennek az összegnek gyarapítását kötelességünknek fogjuk ismerni. Ez az alapítvány lesz hivatala Glück József nemes emlékét az utókor számára megőrizni.

Gyászoljuk még Mihályi Gyula, Müller József és Nagy Géza érdemes főnökmányi tagjainkat is, valamint Rossu Vilmos, Virág Andor, Mayer Miklós és Panek Sándor rendes tagokat, akik szintén a mult esztendőben távoztak el az élők sorából. Emlétket kegyelettel őrizzük meg. A mult esztendő folyamán tagjaink sorában lényeges apadás állott be. Alapszabályaink értelmében ugyanis törölnünk kellett azokat, akik több éves tagdíjjal hátralékban voltak és többszöri felkérésünk ellenére sem tettek eleget vállalt kötelezettségüknek. 1936. december 31-én az Aradi Iparos Otthonnak 605 rendes tagja volt és 109 pártoló tag, összesen 714 tag. A meghalt, kilépett és törölt tagok helyébe újakat kell beállítani, miért is kérjük tagjainkat, tegyenek meg mindent, hogy taglétszámunkat megakadályozva elég erősek legyünk arra, hogy vállalt kötelezettségeinket mindenben eleget tudjunk tenni.

Jelen közgyűléssel az igazgatósághoz a következőknek jár le a mandátumuk: Braun Samu, Hilyer Mihály, Hönig Árpád és Kőszeghy Emil rendes, valamint Sztojka Kálmán igazgatósági póttagok. Az alapszabályok értelmében a számvizsgáló bizottság öt tagja minden évben újból választandó, valamint a számvizsgáló bizottság három póttagja is. A választmány husz rendes és öt póttagjának is most szűnik meg megbízatásuk. A megüresedett helyek választás útján töltendő be. Az igazgatósági rendes és póttagok, valamint a választmány rendes és póttagjai három évre választandók, a fellgyelőbizottság tagjai egy évre. Megjegyezzük, hogy azor a tagok, akiknek mandátumuk lejárt, újból megválaszthatók.

Tisztelt Közgyűlés!

Mérföldes csúszásban halad az idő és hihetetlen gyorsasággal közeledik a terminus, amidőn fel kell álltanunk aggmenházunkat. Nincs már semmi célja annak, hogy tovább késlekedjünk. Meg kell most már mindent tennünk annak érdekében, hogy az időt ne pazaroljuk. Ehhez azonban arra van szükség, hogy az iparosok régi átkát: a közönyt és a széthúzást legyőzzük. Ha ezek felett urra leszünk, nincs az a hatalom, amely utunkat tudja állani a céljaink elérésére folyó munkában. Ha szeretet fog bennünket áthatni és a megértés szelleme vezetni, játszi könnyedséggel teremthetjük ki a céljaink megvalósításához szükséges anyagi eszközöket.

Az igazgatóság.

Hogyan akarja behajtani az arad-i pénzügyigazgatóság a nyersbőrökre kivetett forgalmi adót

A nyersbőrkereskedők fogják inkasszálni az esedékes forgalmi adót és saját üzleti könyveik alapján ők fizetik be.

Lapunk mult számában hoztuk nyilvánosságra azt a pénzügyminiszteri rendeletet, amely kimondja, hogy április elsejétől kezdve három százalékos forgalmi adót kötelesek fizetni a husiparosok a bőr, illetve prém nélküli összes nyersbőrök ára után.

A rendelet szerint meg kell állapítani az ugyanazon állatfajok bőrének átlagos árát és ez alapon fizetni a forgalmi adót. Hogy egy-egy husiparos mennyi állatot vág le, azt a vágóhídon vezetett hivatalos könyvekkel kell igazolni és ennek megfelelően fizetendő az adó.

Azt is közölte a minisztérium, hogy a husvágók ezután nem kötelezhetők forgalmi kimutatások vezetésére, mert ezt a vágóhídi könyvek helyettesítik.

A rendelet alapján Arad pénzügyigazgatóságának a II. emeleten lévő forgalmi adó ügyosztálya érintkezésbe lépett a husiparosokkal annak érdekében, hogy mennél egyszerűbbé tegye a forgalmi adó fizetését és mennél kevesebb differencia szármasson az új rendszer alkalmazásából.

A pénzügyigazgatóság ugyanis majdnem koresztülvihetetlennek tartja a miniszteri utasításnak azt a részét, amely szerint minden darab bőr után külön-külön inkasszálandó a forgalmi adó.

Ha ezt a gyakorlatot vezetnék be, úgy a mézások és hentesek naponta kötelesek volnának az adóhivataloknál befizetni a bőrök utáni 3 százalékos forgalmi adót, ami óriási fáradságot és idővesztést okozna nekik.

Ettől akarja megkímélni a pénzügyigazgatóság az érdekelt iparosokat és ezért az ügyosztály vezetője magához kérte a husiparosok néhány vezetőjét, akikkel azt a kívánságot közölte, hogy legegyszerűbb volna, ha a forgalmi adót közvetlenül a nyersbőrkereskedők inkasszálnák, vagy a bőr vételárából ők vonnák le és saját könyveik alapján havonként fizetnék be az állampénztárba. A nyersbőrkereskedők könyveit a hivatalos megbízottak gyakran összehasonlították a vágóhídi könyveivel, amelyek a levágott állatokról szólnak, az érdekelt husiparosok neveivel együtt.

Junius elsején általános idegenellenőrzés kezdődik

Bucuresti-i jelentés szerint Sergiu D. belügyi vezérfellgyelő, az új idegenellenőrző hivatal főnöke, Bărescu hivatalfőnökkel való megbeszélése nyomán úgy döntött, hogy junius 1-én új, általános idegenellenőrzést kezdenek. Ez alkalommal az országban időző idegenek fellgyezését már kizárólag a belügyminisztérium szervei fogják elvégezni.

Bizottságok működnek majd a főváros-

son kívül Clujon, Chisinaun, Cernautiban és Timisoarán. Lépések történtek, hogy azok az idegenek, akiknek itt-tartózkodási kérelmét a munkügyi minisztérium a multban elutasította, elhagyják az ország területét. Azok, akik munkavállalási engedélyt kaptak, de eddig itt maradhettek, junius elsején tul többé nem tartózkodhatnak az országban. Mindennemű tartózkodás-meghosszabbítást kizárólag junius 1-ig adnak.

Törvényt hoztak arról, hogy az idén nem lesz adókvetés

Ismeretes, hogy takarékosági okokból és a súlyos közterhek elleni elégtelenség fölőleges fokozásának elkerülése érdekében a pénzügyminisztérium elhatározta, hogy az idén nem csinál új adókvetéseket. Ezt az elhatározását, amelyről annakidején mi is beszámoltunk, a minisztérium törvényjavaslat formájában a parlament elé terjesztette. A javaslat kimondja, hogy csak a jogerőssé vált multévi elementáris kereskedelmi, ipari és szabadfoglalkozási adókvetések maradnak fenn az új költségvetési évben is. Az osztályozási alapon történő rögzített adókvetések is megmaradnak, tekintet nélkül arra, hogy az idén esetleg új osztályozás alá esne valamely patenta fixát fizető adókvető. A részvénytársaságokra és nagykereskedelmi cégekre, valamint a részvénytársaságokkal azonosított cégekre, amelyeket az évvégi mérleg alapján szoktak megadóztatni, nem vonatkozik ez a rendelkezés.

A hivatalból átírt adókvetések ellen úgy az adókvető, mint a kincstár csak abban az esetben felelbezhethet,

ha bizonyítani tudja, hogy az adókvő jövedelme a mult évvel szemben legalább 25 százalékkal csökkent, illetve növekedett.

A felelbezés május 15-től számított 20 napon belül nyújtandó be. A jelzőtartozások kamatszolgáltatása címén jogosbíróságok adómérséklések, valamint a szuprakvóta-adónál előírt csökkentések iránti kéréseket május 15-ig kell beadni.

MEGHATÁROZÁS.

- Mi a gyilkos?
- Állat az emberben.
- És a Don Zsúdn?
- Tenyészállat az emberben.

EDMUND MOLNÁR.

birou comercial tehnic. — Technisches handelsbüro.
ARAD. Str. Alexandru No. 8

Fémipari gépek:

Excenter prések, furógépek, köszörű állványok, autogén hegesztők, elektromos ponthegesztők, karbid forrasztógépek, satuk.

==:

CONVOCARE

Căminul Industrieşilor din Arad va ţine la 12 Aprilie 1936, orele 4 p. m.

adunarea generală ordinară

în sala Casei Culturale a Industrieşilor, la care cu onoare invităm membrii. — Intrucât membrii nu se vor prezenta în numărul cerut de statute, adunarea se va ţine cu 8 zile mai târziu, la 19 Aprilie 1936, la aceeaşi oră, în acelaşi loc şi cu ordinea de zi identică, fără considerare la numărul membrilor prezenţi.

Arad, la 25 Martie 1936.

Direcţiunea.

Ordinea de zi:

1. Raportul Direcţiunii asupra gestiunii anului 1935. Statistica membrilor.
2. Aprobarea bilanţului şi a socoteţilor finale
3. Raportul Comisiei de cenzori şi decizie asupra acordării descărcării.
4. Stabilirea bugetului pe anul 1936.
5. Alegeri a) Alegerea de 4 membri pe timp de 3 ani în locurile devenite vacante şi Direcţiunea. b) Alegerea de 2 membri supleanţi în Direcţiunea pe timp de 3 ani. c) Alegerea de 20 membri în Comitet pe timp de 3 ani şi a 5 membri supleanţi în comitet pe timp 3 ani. d) Alegerea a 5 membri în Comisiunea de cenzori pe timp de 1 an şi 3 membri supleanţi în Comisia de cenzori pe timp de 1 an.
6. Propuneri.

MEGHIVÓ

Az Aradi Iparos Otthon 1936. április hó 12-én d. u. 4 órakor tartja meg

rendes évi közgyűlést

az Iparos Kulturház dísztermében, melyre a tagokat tisztelettel meghívjuk. Amennyiben a tagok jelenének meg határozatképes számban, úgy az alapszabályok értelmében 8 nappal később azaz 1936 április hó 19-én tartatik meg, tekintet nélkül a megjelent tagok számára, ugyanazon órában és azonos napirenddel.

Arad, 1936 március 25.

Igazgatóság.

Napirend:

1. Az Igazgatóság jelentése az 1935. évről, ezzel kapcsolatban jelentés az újonnan belépett és elhált tagokról.
2. A zárszámadások megvizsgálása.
3. A számvizsgálóbizottság jelentése és a felmentvény megadása iránti határozathozatal.
4. Az 1936 évi költségeloirányzat megállapítása.
5. Választások: a) Az igazgatóságban lejárt és megüresült tagsági helyekre 4 igazgató választása 3 évre, b) 2 igazgatósági póttag választása 3 évre, c) 20 rendes választmányi tag választása 3 évre, d) 5 számvizsgálóbizottsági rendes tag választása 1 évre és 3 számvizsgálóbizottsági póttag választása 1 évre.
6. Indítványok.

Ujabb szigorú intézkedéssel szabályozták a kisipari forgalmi adóját

Feltűnést keltő cikk jelent meg a bucarestii Argus-ban, amely a pénzügyminisztériumban most készülő rendeletről számol be. Eszerint a minisztérium olyan körrendeletet bocsát ki, a mellyel felhívja a pénzügyigazgatóságok forgalmiadó-ügyszóltálynak figyelmét, hogy az ország különböző vidékein egyes butorgyárak kisebb részekre osztották fel helyiségeiket és butorkisiparosokat vittek oda, azzal a céllal, hogy félrevezessék az államot és kibújjanak a forgalmi adó fizetésének kötelezettsége alól.

Aradon egyáltalán nem fordult elő ilyen eset.

A miniszteri leirat állítólag azt is tartalmazza, hogy

„az így felosztott gyári helyiségekben működő butorkisiparosok csak látszólag dolgoznak saját maguknak, mert voltaképpen az illető butorgyár számára állítanak elő árukat és ezt azért teszik, hogy a forgalmiadótörvény 9-ik paragrafusában biztosított kisipari adómentességet élvezhessék”.

E törvényszakasz szerint tudvalevőleg nem fizetnek forgalmi adót azok a butorkisiparosok, akik műhelyükben csak 7 munkást vagy öt lőerősnél nem nagyobb gépeket foglalkoztatnak. A gyá-

ros — folytatja a rendelet — munkát ad az ilyen kisiparosnak és a kisbutoros árukat anélkül adja el, hogy forgalmi adót fizetne érte.

Ezért a minisztérium elrendelte, hogy a butorelőállító gépek tulajdonosai speciális forgalmiadó-regisztert vezessenek, amelybe pontosan feljegyezzék mindazokat az anyagokat, amelyeket a butor előállításához felhasználnak. De az ilyen gépen előállított butorok forgalmiadóját nem ők kötelesek megfizetni, hanem a kisiparos, ha azonban a kisiparos mégsem fizetné meg ezt az adót, úgy az állammal szemben a géptulajdonos felelős a forgalmi adóért.

Azok a butor-kisiparosok, akik a műhelyükben előállított butorok egyes részeit más kisiparosokkal dolgoztatják fel, szintén kötelesek forgalmiadót fizetni, mert ilyen esetben nem vonatkozik rájuk a forgalmi adótörvény 9-ik paragrafusa. Az ilyen kisiparosok tehát regisztert is tartoznak vezetni és a teljes forgalmi adót fizetik, még az esetben is, ha a géptulajdonos szintén kifizette a forgalmi adót. De ez esetben azt a kedvezményt élvezzi a kisiparos, hogy csak az ugynevezett különbözeti forgalmi adót inkasszálják tőle.

Eredményes kulturális és emberbaráti munkát végez a cluji Iparos Egylet

A cluji Iparos Egylet vasárnap délelőtt 11 órakor tartotta meg évi rendes közgyűlését. Mint rendesen, úgy ezalkalommal is a nagymultu iparos intézményhez méltó komolysággal zajlott le az évi összejevetel, amelyen a város öreg és ifjú iparos nemzedéke vett részt, hős megbeszéléseiben méltóképpen képviselje és teljesítse elődei hivatását és jövődöbeli feladatát.

Az előzői asztalnál Rácz Mihály elnök, Demeter Ferenc és Török Árpád alelnökök, dr. Bartha Ignác ügyész, Fazakas József titkár és Csákány János foglaltak helyet. Az ülést Rácz Mihály előzői megnyitója vezette be, majd Fazakas József titkár részletes jelentésében számolt be az elmúlt év kulturális és gazdasági eseményeiről. Öröndetes tényképpen állapítható meg hogy az Iparos Egylet a nehéz és súlyos gazdasági viszonyok közepette is a legeredményesebb munkát fejtette ki, amelyben az elismerés nemcsak a vezetőségnek, hanem az egylet minden tagjának kijárt, mert lelkes odaadással támogatta és karolta fel az Iparos Egylet minden ügyét. Rácz Mihály, Demeter Ferenc, Török Árpád,

Hegedűs Gyula, Uray Sándor, Deák Ferenc, Kézdi János, Onofray István és még sokan a 24 tagu hölgyválasztmánnyal az élen mindent elkövettek az egylet érdekében.

Csákány János felügyelő bizottsági tag az évi számadásokról tett jelentést a mérleg és a költségvetés előterjesztésével. Az egyes jelentések kapcsán Deák Ferenc, Egyed Sándor, Uray Sándor, Onofray István, Demeter Ferenc és Kézdi János szóaltak fel.

Az ügyrend utolsó pontját az időközi választások képezték, amelyek során Demeter Ferencet újból alelnöknek és a tisztségéről lemondott Uray Sándor helyébe Klein Samut választotta meg a közgyűlés az egylet gondnokának. Klein Samut nem kell külön méltatni, mert önzetlen munkásságáról mindenki előtt közismert, akinek személyével elsőrendű munkaerőt nyert az Iparos Egylet.

A minden tekintetben példás rendben lezajlott közgyűlés Rácz Mihály elnök záróbeszédével ért véget.

Már a formális megalakulás előtt áll a satumarei iparosok hitelszövetkezete

Szűcs Kálmán volt satumarei ipartestületi elnököt, az országos viszonylatban is ismert nevű iparosvezért akarják a szövetkezet élére állítani.

A satumarei iparostársadalomban hónapok óta folyik a szervezés munkája egy iparos hitelszövetkezet megalakítása érdekében. Kocsis László ipartestületi elnök az ipartársulatok bekapcsolása mellett lankadatlan buzgalommal folytatta az agitáció fáradságos munkáját, amíg végre is siker koronázta ügybuzgalmát és ma már a szövetkezetnek annyi tagja van, hogy az alakuló közgyűlést össze lehet hívni.

Amint értesülünk, ez igen rövid időn belül meg is fog történni és ma leginkább afölött folynak a tanácskozások, hogy melyik agilis iparos-vezetőnek a kezébe tegyék le a megalakítandó szövetkezet jövődö sorsát.

Az össziparosság között egyöntetű az a fel fogás, hogy erre a nagyjelentőségű közgazdasági pozícióra a legalkalmasabb egyéniség Szűcs Kálmán asztalosmester volna, aki az iparosok társadalmi és közgazdasági mozgalmában a közel-múltban vezette szakavatott munkájával felejt-

hetetlenné tette a nevét. A szövetkezet megalakításával kapcsolatban módosítást látnak az iparosok arra vonatkozólag is, hogy Szűcs Kálmán elkedvetlenedését eloszlassák és nélkülözhetetlen tevékenységét újra bekapcsolják az iparos érdekek szolgálatába.

Az iparostársadalomnak ezt a megértő választását Satumare egész társadalma a legnagyobb rokonszenvvel fogadja, mert Szűcs Kálmán aktivitásának újraélesztését a tökéletes ipari harmonia elkerülhetelen zálogának látja.

Amint értesülve vagyunk, bizonyos kikötések teljesítése esetében Szűcs Kálmán hajlandóságot mutat a személye iránt megnyilvánult osztatlan bizalom elfogadására.

ISKOLABAN.

— Melyik foga nő ki utoljára az embernek, Pista?

— A műfoga, tanító ur.

FÖNYEREMÉNY.

— Bé neje valódógos fönyeremény.
— Valóban úgy van. Már rég szeretnem meg-
adni, kérem.

Hajmosó
és hajszárító
készülékek
és más
fodrászati
cikkek
elcsón, szakszerűen
Köszeghy Sándor Fia
Arad,
Bul. Reg. Ferdinand 63 65.
volt Dengi-ház.

Mennyi most az állami költségvetés végösszege?

Az Argus írja:

Mennyi most az állami költségvetés végösszege? Az 1935—36. évi rendes állami költségvetés 20 milliárd 600 millió lejrel zárult. Azonban okosak vagyunk. Sokféle költségvetésünk van. Állami, hadügyi, kincstári, üzemi külön költségvetéseink is vannak. Kivettünk minden állami vállalatot a rendes költségvetésből. Kivettük a vasutat és a postát, a távirót, a monopolt, kikötőket, víziutakat, petróleumvezetéseket, bányákat és letéthivatalait. Erdészeti és halászatot. Még a börtönügyek is külön vannak. Így tehát a következő összegeket kell hozzáadnunk a rendes költségvetés 20 milliárd 600 millió lejes végösszegéhez: Szeszegyedáruság 1 milliárd 953 millió. Hivatalos Lap 518 millió. Letéthivatal 20 millió, Nyugdíjintézet 5 millió 841 ezer lej. Állami Járadék Hivatal 29 millió. Börtönügyek 94 millió, Erdőügy 1 milliárd 259 millió. Halászat 101 millió. Jóságigazgatóságok 44 millió. Telepítés 76 millió. Egészségügyi alapok 149 millió. Testnevelés 41 millió. Ardeali bányák 648 millió. Katona jóságigazgatóságok 23 millió. Utépítés 1 milliárd 131 millió. Kikötők és víziutak 792 millió. Vasút 10 milliárd 433 millió. Munkaügy 875 millió. Posta és táviró 1 milliárd 900 ezer lej. Az állami költségvetés tehát a valóságban 57 milliárd körül mozog. Ehhez még 4 milliárdot kell adni arra, hogy régebbi belső állami tartozásokat fizessenek. Az állami költségvetés tehát 1936-ban hatvan milliárd lej körül mozog. Ez annyit jelent, hogy megkészszerzett területünkön háromszor oly nagy költségvetésünk van, mint 1912—1913-ban.

Szerkesztői üzenetek

Ipartestület, Barcok. 1. Iparos, ha csak megrendelésre dolgozik és áruaktárt nem tart, nem köteles mázát a kereskedelmi, iparkamara cégjegyzékbe bevezettetni, tehát a javítással és megrendelés után dolgozókra a köteles cégbejegyzés nem érvényes. 2. Ha iparos vásárra jár, termékeit különböző helyeken hozza forgalomba, akkor nemcsak iparos, hanem kereskedő is, tehát cégjegyzésre köteles. 3. A tanoncsiszonyok rendezésére a munkakamara illetékes. Felmerülhet a kérdés, hogy a vidéki iparosok hogy járjanak el, ha a munkakamara távol van lakóhelyüktől. E tekintetben az érdeklő csoportok kérvényileg forduljanak az illetékes munkakamarához, ahova tartoznak és az rendeltileg fogja a kérdést rendezni az ipartestületek megszűnése után.

Kereskedő-iparos Sighet. Forgalmi adóügyben a kívánt döntényt leírás útján küldjük. A kisiparosokra vonatkozó ítélet leírás díja és bélyegköltsége 127 lejt tesz ki. Kérjük előzetesen beküldeni ezt az összeget a postaköltséggel együtt.

Erdőkölös Tg.-Mures. Az új ipartörvényteljes szövegével közölni fogjuk kellő időben. Addig is kérjük türelmét. A feltett kérdések ugyanis az új törvényben foglaltaknak.

Convocare.

Grupa Industriilor pentru Ajut. de Inmormantare din Arad isi tine in ziua de 19 Aprilie 1936, la orele 10 a. m., iar in cazul cand membrii nu se vor prezenta in numar cat se cere conform statutelor la capacitatea de a decide, in ziua de 26 Aprilie 1936, la orele 10 a. m., Dumitrescu.

XI-a adunare generala ordinara

In Casa Culturala a Caminului Industriilor din Arad, la care cu onoare invita pe toti membrii Directiunea.

ORDINEA DE ZI:

1. Discurs inaugural al presedintelui.
 2. Darea de seama a Directiunii asupra gestiunii pe anul 1935.
 3. Raportul secretarului.
 4. Raportul de casa.
 5. Raportul comisiunii de cenzori al Federalei Sindicatelor Industriilor din Arad.
 6. Descarcarea Directiunii si cenzorilor de gestiunea lor pe anul 1935.
 7. Alegeri:
 - a) alegerea a 4 membri de directiune pe durata de 3 ani,
 - b) alegerea a 8 membri de comitet pe durata de 3 ani,
 - c) alegerea a 12 membri supleanți in comitet pe durata de 1 an.
 8. Decidere asupra constituirii noilor grupe de inmormantare si desbaterii regulamentului noilor grupe.
 9. Propuneri eventuale.
- Propunerile inaintate adunarii se vor prezenta Directiunii cu 8 zile inainte adunarii generale.

Meghívó.

Az Aradi Iparosok Temetkezési Segélyező Csoportja 1936. április hó 19-én, határozatképtelenség esetén április hó 26-án, vasárnap délelőtti 10 órakor az Iparos Kulturház egytermében

XI-ik rendes évi közgyűlést tartja, melyre a csoport tagjait tisztelettel meghívja az

Igazgatóság.

TARGYSOROZAT:

1. Elnöki megnyitó.
2. Igazgatóság jelentése.
3. Titkári jelentés.
4. Pénztári jelentés.
5. A Federale számvizsgáló bizottságának jelentése.
6. Felmentvény megadása feletti határozat.
7. Választások:
 - a) 4 igazgatósági tag megválasztása 3 évre,
 - b) 8 választmányi tag megválasztása 3 évre,
 - c) 12 választmányi póttag megválasztása 1 évre.
8. A megalakítandó új temetkezési segélyező csoportok ügyében való határozathozatal és az új csoportok szabályzatának letárgyalása.

9. Esetleges indítványok.

A taggyűlés elé beterjesztendő indítványok a taggyűlés előtt 8 nappal az igazgatósághoz benyújtandók.

A kocsigyártó iparosok szervezkedése Arad-megyében

Az aradi kocsigyártó iparosok szindikátusa kezdeményezésére megkezdte megindult a kocsigyártó és rokonszakmabeli iparosok szervezkedése, hogy a válságos gazdasági helyzet miatt súlyos gondokkal küzdő iparosság helyzetét javítani igyekezzenek.

Mint az Az Iparos múlt heti számában már jelentette, először az aradi kocsigyártó iparosok szindikátusa kezdett intenzívebb tevékenységbe, új vezetőséggel indítva meg jogi elismertetése iránti harcukat. Turnu, Nádias, Comlău és Sântana községek már az említett tiszújító közgyűlés alkalmából bejelentették csatlakozásukat az aradi szindikátushoz, virágvasárnapján pedig Pecica nagyközséget kereste fel az aradi szindikátus küldöttsége. A kiküldött bizottságot, amely Borsos Zsigmond, Borsos Lajos, Domokos Károly, Dékány Ferenc, Ordódy Gábor és Székely János vezetőségi tagokból állott Pecica és Rovina iparosai a legnagyobb lelkesedéssel fogadta. Csanád Dimitrie ipartestületi elnökkel az élen és elismeréssel hallgatták meg a bizottság beszámolóját az aradi központ tevékeny munkájáról. Pecica és Rovina valamennyi kocsigyártó és rokonszakmabeli iparosa, számszerint harmincöt csatlakoztak az aradi szindikátushoz és a helyi csoport elnökéül Batrány József kocsigyártó mestert választották meg egyhangúlag.

Olvasóink figyelmébe

Sajtóhírből folytatva az AZ IPAROS február hó 28-án és március hó 6-án megjelent két száma egyformán, mint 9-ik szám szerepelt, holott az utóbbi, tehát a március 6-án megjelent szám ebben az esetben a 10-ik száma volt az AZ IPAROS-nak.

A húsvéti ünnepek nyomai munkatorfordás miatt húsvét hetében, tehát a hó 17-én nem jelenik meg az AZ IPAROS. Ezért a hó 17-én a 14-ik szám miatt 14—16-ik szám a lap mostani száma. A 17-ik szám a hó 24-én, pénteken jelenik meg.

Aradi Iparosok Temetkezési Segélyező Csoportja

Directiunea Grupelor de Ajutorare in caz de Inmormantare a Industriilor din Arad face cunoscut membrilor cari sunt in restanta cu cotizatiile lor, sa achite restanta in interesul lor propriu, fiindca in conformitatea §-lui 14 si 15 din statute calitatea lor de membri respira automatic, adica daca membrul decedeaza intre timp, nu se poate acorda ajutorul. Cotizatiunile sunt scadente dupa urmatoarii membri decedati:

Az aradi Iparosok Temetkezési Segélyező Csoportja igazgatósága értesíti a csoport azon tagjait, akik haláluknál járulékaikkal hátralekban vannak, azt saját érdekében rendezzék, mert a csoport szabályzatának 14. és 15-ik §-a értelmében tagsági joguk automata megszűnik, azaz, ha a tag közben elhal, a segély nem folyósítható. A fizetés a következő elhunyt tagjaink után esedékes:

In Grupa A) csoportban 901. Toma Bagi Tamás.

In Grupa B) csoportban 905. Bot. I. Jakób Sándor Jakabné.

Aradi Polgári Jótékony Egyesület

Határozat Segélyező Csoportja.

Directiunea Grupelor de Ajutorare in caz de Inmormantare a Reunionei Civile de Binefacere din Arad prin aceasta comunica cu asociatii, ca cotizatiunile de decedate scadente pana la numarul curent:

Az Aradi Polgári Jótékony Egyesület Határozat Segélyező Csoportja Igazgatósága értesíti a csoport azon tagjait, akik haláluknál járulékok a következő sorozatokig esedékesek:

In Grupa I. csoportban Andrei Finszter András 818, V. I. Benedikt Kónes Benedekné 819.

In Grupa II. csoportban Alex. Dani Sándor 914, V. I. Gustav Löwe Gustávné 915, Istif Czank József 916.

Öntöm az összes magánjáró gépek részeit,

mezőgazdasági, ipari és kereskedelmi géprészeket

saját modelleim után vas-, fém- és bronzöntés. Modellek készítése jutányos áron

MORZA vas- és fémöntőde

Arad—Sega, Strada Rea Silvia 9.

Cu eanet **M E R C U R**
puteti cumpara pe credit
de şapte luni la urmă-
toarele firme.

M E R C U R-könyvvel az
alábbi cégeknél készpénz-
áron, felár nélkül vásá-
rolhat hét bavi hitelre.

Szentgyörgyi Emil
női divatruházában
ARAD, Neuman-palota.
Nagy választék garantált
jóminőségű
divatcikkekben, női-
és férfi szövetekben.
Szabott ár, pontos kiszolgálás!

ISKOLAI IRÓSZERKEK,
IRODAI FELSZERELÉSEK,
RAJZ- és TECHNIKAI cikkek,
NYOMTATVANYOK, stb.

Max Molnár és Tsa.
Arad, színházzal szemben.

Baranyi Ferenc
uri szabósága
ARAD,
STR. BRATIANU 15.

Női kabátok, retikulók
nagy választéka!
Legújabb DIVATMODELLEK!

LYONE divatruház
ARAD, Neuman-palota.

**JACOBI
GYULA**
VIZSGÁZOTT

FOGÁSZ
ARAD, Str. I. G. Duca 1.
Bárony-ház.

REICH JÓZSEF
ARAD, Piata Avram Iancu.
(Színház-épület.)

Színházi versenybazar
Legolcsóbb beszerzési forrás!
GYERMEKKOCSIKNAN
óriási választék!

Schwartz Árpád
műszerész és villanyszerelő
ARAD, Str. Brancovici 3. szám.
Rádiókészülékek, csillárok
a legjobb gyártmányú varrógé-
pek, kerékpárok, gramofónleme-
zek olcsón beszerezhetők.
Szakszerű javítóműhely.

Wollmann Emil
fogász
Fogászati műterem:
ARAD, Piata Catedralei 6. sz.

**DEIN
PAULA**
női kalapszalom
ARAD, Str. Bratianu 9. szám.

Kiváló minőségű gyönyörű
férfi-, női- és gyermek
c i p ő k e t
legolcsóbban árusít
MERCUR
cipőruház R. T.
Arad, Piata Avram Iancu 21.

FISCHER M.
üveg- és porcellán
nagyruház
Szervicek, evőeszközök, lámpák, chi-
na ezüst áru óriási választékban.
Modern képkeretezés és üvegezés.
ARAD, Fehér Kereszt épület.

Szemüvegek,
fényképezőgépek,
fotócikkek.
Amatőr felvételek kidolgozása leg-
jobb és legolcsóbban!

Opticum" Kun István
ARAD, Bul. Reg. Maria 18. sz.

POPPER IGNÁC
ARAD, Str. Metianu 2. szám.

Harisnyák, keztyűk,
szveterok, sálak, férfi- és női in-
gék, kombinék, zsebkendők, nad-
rártartók, sapkák, nyakkendők, al-
sónadrágok, téli- és nyári trikók,
gyermekkelengye, csipkék, tűlők,
hímzések, gombok, csatlok, retikü-
lők, legolcsóbb beszerzési forrása.

Czernóczy Imre
cipőüzlete kész és mérték után
**cipők legjobb
beszerzési forrása!**
ARAD, Str. Marasesti 4. szám.

Erdős István
ARAD, Str. Metianu 4. szám.

Harisnyák,
csipkék, sálak, keztyűk, sebyem-
kombinék, reformnadrágok, kötött,
szövött, valamint rövidárúk nagy
választékban!
Pontos, figyelmes kiszolgálás!

"HUNIA"
női kalapgyár.
Tulajdonos: DAVID LAZAR.
Menyasszonyi kossoru-fátyol és
menyasszonyi eszokor-különlegessé-
gek. — Női- és férfi kalapok fes-
tése és átalakítása, női kalapok a
legújabb modellek. Olcsó árak!
Str. Metianu 4. Hunyadi-pal.

ÉPULETFÁT,
deszkát, léceket, kerítésoszlopot, cse-
repet és az építkezéshez szükséges
összes anyagokat, valamint aszta-
losdrák a legolcsóbb áron
**Steinfeld
és Herskovits Rt.**
fakereskedelmi vállalatnál Arad,
Calea Radnei 56-60.

**Női és férfi
szöveteket**
az összes kelengyecikkek
Friedmann és Schwartz utóda
TEXTILIA
divatruházában
Arad, Str. Metianu 4 Hunyadi-p.

WEISZ ARNOLD
gyógyszerháza
ARAD, Piata Avram Iancu.
Az összes angol, francia, svájci,
hollandiai, osztrák és magyar
gyógyszerkülönlegességek raktára.
ELZA KAMFORKREM az 1928.
évi párisi nemzetközi kiállításon
nagy aranyéremmel és díszoklevél-
vel kitüntetve.

**Nászajándékok
alkalmi ajándékok**
legjobb beszerzési forrása

KUN JÓZSEF
ékszerész
ARAD, Bul. Reg. Maria.
Ékszerkészítés és átalakítás saját
műhelyemben.

Kalmár József
cégnél Arad, Str. Bratianu
**Rádió, bicikli,
csillár**
jutányos áron szerezhetők be!!

**HALMOS
GYULA**
Fogászati műterem:
ARAD, Calea Banatului 2. sz.
Dr. Keppich ház.

**Kötöttáru, harisnya
és keztyűkülön-
legességek**
LÖWINGER-nél,
ARAD, Bul. Reg. Maria 18. sz.

**Férfiszövet
különlegességek
és bélésárúk**
a legnagyobb választékban
Vajda és Czégka
ARAD, Str. Eminescu 15.

Pollák Imre
ARAD, Str. Metianu 14. szám.
Ékszeresek duom felzerelt raktára.
A legkitűnőbb svájci zseb- és fali-
órák. Feltűnő olcsó árak! Tört
aranyat és ezüstöt veszek vagy
újra álcserélek. — Speciális óra-
javító műhely.

Speciális BUTOR
nappali és
kombinált szoba
REINHART FÜLÖP
butorgyár
ARAD, STRADA HORIA 2. SZ.
Városházával szemben.

Pontos kiszolgálás
**FÉRFI, NŐI és GYERMEK-
CIPŐKBŐL,** elsőrendű anyag
Férficipő 300 leittől, női cipő 270
leittől, gyermekcipő 160 leittől. Mer-
cur-könyvre készpénzárban

Czernóczy Mihály
Arad, Str. Eminescu 26. szám.

STOJKOVITS József
fényképészeti műterme
ARAD, Piata Avram Iancu 16.
Művészi kivitelű gyermekfelvéte-
lek. — Speciális fényképmagyítások

APOLLO
Illatszertár
ARAD, Str. Eminescu 4. szám.
Mindennemű illatszert, szappant,
fogkrém és egyéb különlegességek
dus lerakata. Olcsó árak!

**Épületvasalások,
szerszámok, háztar-
tási cikkek**
legolcsóbb beszerzési helye
"SPOR" E. SEITZ
Arad, P. Avram Iancu 4. szám.

**Engelhardt Ferenc
szücsnél**
Szörmebundák állandó nagy raktá-
ra. Vállal mindennemű szörme-
munkákat, melyek elleni megőrzést
ARAD, Str. Eminescu 1. szám.
Vadászkürt szálló épület.

**Kabát, komplé
és ruhaujdonságok**
utólérhetetlen olcsó áron
szerezhetők be
Menczer konfekcióban
Fischer-Eliz-palota.

Hoszpodár
fest, tisztít
ARAD.
Üzlet: Str. Eminescu 3.
Gyártalep: Str. Stroescu 13.

Nagy Imre
női divattermében
**készülnek a leg-
újabb ujdonságok.**
ARAD, Str. Eminescu 2. szám.